

ЗАКОН

О НАЦИОНАЛНОМ ОКВИРУ КВАЛИФИКАЦИЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

І. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом успоставља се Национални оквир квалификација Републике Србије (у даљем тексту: НОКС) као систем за уређивање квалификација, његова сврха, циљеви и принципи, врсте и нивои квалификација, начини стицања квалификација, описи знања, вештина, способности и ставова (у даљем тексту: дескриптори) нивоа квалификација, тела и организације надлежне за примену и развој НОКС-а, обезбеђивање квалитета у примени НОКС-а и повезивање са Европским оквиром квалификација (у даљем тексту: ЕОК).

Термини изражени у овом закону у граматичком мушком роду подразумевају природни мушки и женски род лица на која се односе.

Основни појмови и њихово значење

Члан 2.

Поједини појмови у овом закону имају следеће значење:

1) Квалификација – формално признање стечених компетенција. Појединац стиче квалификацију када надлежно тело утврди да је достигао исходе учења у оквиру одређеног нивоа и према задатом стандарду квалификације, што се потврђује јавном исправом (дипломом или сертификатом);

2) Компетенција – интегрисани скуп знања, вештина, способности и ставова, које појединцу омогућују ефикасно делање у складу са стандардом квалификације;

3) Кључне компетенције за целоживотно учење – способност употребе стечених знања, вештина и ставова, неопходних за лични, социјални и професионални развој и даље учење. Ове компетенције уграђене су у циљеве и стандарде на свим нивоима образовања као нове области, релевантне за континуирано стицање компетенција, вођење приватног и друштвеног живота, професију и сналажење у реалним проблемима и захтевним ситуацијама;

4) Исходи учења – јасни искази о томе шта се од појединца очекује да зна, разуме и да је способан да покаже, односно уради након завршеног процеса учења. Омогућавају проверљивост нивоа развијености компетенција, односно достигнутоги знања, вештина, ставова и способности;

5) Стандард квалификације – документ утврђен у складу са овим законом, који садржи опис циљева и исхода учења, као и податке о квалификацији на основу којих се врши одређивање нивоа, њено разврставање и вредновање;

6) Стандард занимања – документ који садржи опис дужности и задатака, као и компетенција потребних појединцу за ефикасно обављање послова у одређеном занимању, утврђен у складу са прописима који уређују запошљавање;

7) Регистар НОКС-а (у даљем тексту: Регистар) – регистар НОКС-а који се састоји из подрегистра националних квалификација, подрегистра стандарда квалификација, и подрегистра јавно признатих организатора активности образовања одраслих (у даљем тексту: ЈПОА), са послодавцима код којих ЈПОА реализује практичан рад и/или практичну наставу;

8) Европски оквир квалификација (у даљем тексту: ЕОК) – заједнички европски референтни оквир који повезује националне системе квалификација и делује као алат за упоређивање односно лакше разумевање и тумачење квалификација међу различитим државама и образовним системима у Европи;

9) Оквир квалификација у европском простору високог образовања (у даљем тексту : ЕПВО) – оквир квалификација у оквиру Болоњског процеса. Дефинисан је са четири главна циклуса (кратки циклус, први, други и трећи циклус) који се описују Даблинским дескрипторима;

10) Формално образовање представља организоване процесе учења који се остварују на основу планова и програма наставе и учења основног и средњег образовања и студијских програма високог образовања;

11) Неформално образовање представља организоване процесе учења одраслих који се остварују на основу посебних програма, ради стицања знања, вештина, способности и ставова усмерених на рад, лични и социјални развој;

12) Информално учење представља процес самосталног стицања знања, вештина, вредности, ставова и способности одраслих, у свакодневном животном, радном и социјалном окружењу;

13) Целоживотно учење – укључује све облике учења и подразумева учествовање у различитим облицима образовних активности током живота, са циљем сталног унапређивања потребних личних, грађанских, друштвених и компетенција потребних за рад;

14) Признавање претходног учења – Активност образовања одраслих која се остварује проценом знања, вештина и способности стечених образовањем, животним или радним искуством и која омогућава даље учење и повећање конкурентности на тржишту рада. Термин се изједначава са термином „валидација неформалног и информалног учења” (Validation of non-formal and informal learning), а у складу са Европским препорукама за валидацију неформалног и информалног учења.

Циљеви НОКС-а

Члан 3.

Циљеви НОКС-а су:

1) обезбеђивање разумљивости, прегледности и транспарентности квалификација, као и њихове међусобне повезаности;

2) развој стандарда квалификација заснованих на потребама тржишта рада и друштва у целини;

3) обезбеђивање оријентисаности целокупног образовања на исходе учења којима се изграђују компетенције дефинисане стандардом дате квалификације;

4) унапређивање приступа, флексибилности путева и проходности у систему формалног и неформалног образовања;

5) обезбеђивање препознавања и признавања неформалног и информалног учења;

6) афирмисање значаја кључних, општих и међупредметних компетенција за учење током целог живота;

7) унапређивање сарадње међу релевантним заинтересованим странама односно социјалним партнерима;

8) обезбеђивање система квалитета у процесу развоја и стицања квалификација;

9) обезбеђивање упоредивости и препознатљивости квалификација стечених у Републици Србији са квалификацијама стеченим у другим државама.

Принципи НОКС-а

Члан 4.

НОКС се заснива на принципима:

1) целоживотног учења – уважавање потреба и могућности појединца за учење и развој током целог живота;

2) индивидуалности – стицање квалификација, у складу са искуствима, потребама, интересовањима, друштвеним и животним улогама и развојним карактеристикама појединца;

3) једнаких могућности – стицање квалификација без обзира на године живота, пол, тешкоће и сметње у развоју, инвалидитет, расну, националну, социјалну, културну, етничку и верску припадност, језик, сексуалну оријентацију, место боравка, материјално или здравствено стање и друга лична својства;

4) доступности – једнака права и услови за укључивање у све нивое и врсте квалификација;

5) транспарентности – јавност процеса развоја и стицања квалификација;

6) релевантности – заснованост квалификација на потребама тржишта рада, научно-истраживачког и уметничког рада, односно друштва у целини;

7) отворености – различити начини стицања квалификација и могућности за хоризонталну и вертикалну проходност у систему квалификација укључујући и академску мобилност;

8) партнерства и сарадње – партнерство и сарадња између носиоца и учесника у систему квалификација;

9) обезбеђивање квалитета – управљање процесом развоја квалификација на основу стандарда и исхода учења, као и системом квалитета у процесу стицања и вредновања квалификација;

10) упоредивости – повезивање НОКС-а са ЕОК-ом.

II. ОКВИР КВАЛИФИКАЦИЈА

Нивои квалификација

Члан 5.

Квалификације се у НОКС-у сврставају у осам (8) нивоа и четири (4) поднивоа:

1) први ниво (ниво 1), који се стиче завршавањем основног образовања и васпитања, основног образовања одраслих, основног музичког, односно основног балетског образовања и васпитања;

2) други ниво (ниво 2), који се стиче стручним оспособљавањем, у трајању до једне године, образовањем за рад у трајању до две године, односно неформалним образовањем одраслих у трајању од 120–360 сати обуке. Услов за стицање овог нивоа је претходно стечен ниво 1 НОКС-а;

3) трећи ниво (ниво 3), који се стиче завршавањем средњег стручног образовања у трогодишњем трајању, односно неформалним образовањем одраслих у трајању од најмање 960 сати обуке. Услов за стицање овог нивоа је претходно стечен ниво 1 НОКС-а;

4) четврти ниво (ниво 4), који се стиче завршавањем средњег образовања у четворогодишњем трајању (стручно, уметничко, односно гимназијско). Услов за стицање овог нивоа је претходно стечен ниво 1 НОКС-а;

5) пети ниво (ниво 5), који се стиче завршавањем мајсторског, односно специјалистичког образовања у трајању од две, односно једне године, и неформалним образовањем одраслих у трајању од најмање шест месеци. Услов за стицање овог нивоа је претходно стечен ниво 3, односно ниво 4 НОКС-а, а за стицање кроз неформално образовање одраслих претходно стечен ниво 4 НОКС-а;

6) шести ниво, подниво један (ниво 6.1), који се стиче завршавањем основних академских студија (у даљем тексту: ОАС) обима од најмање 180 ЕСПБ бодова, односно основних струковних студија (у даљем тексту: ОСС) обима од 180 ЕСПБ бодова. Услов за стицање овог нивоа је претходно стечен ниво 4 НОКС-а и положена општа, стручна односно уметничка матура, у складу са законима који уређују средње образовање и васпитање и високо образовање;

7) шести ниво, подниво два (ниво 6.2), који се стиче завршавањем ОАС обима од најмање 240 ЕСПБ бодова, односно специјалистички струковних студија обима од најмање 60 ЕСПБ бодова. Услов за стицање овог нивоа је претходно стечен ниво 4 НОКС и положена општа, стручна односно уметничка матура, у складу са законима који уређују средње образовање и васпитање и високо образовање, односно ниво 6.1 (ОСС обима 180 ЕСПБ бодова);

8) седми ниво, подниво један (ниво 7.1), који се стиче завршавањем интегрисаних академских студија обима од 300 до 360 ЕСПБ бодова, мастер академских студија (у даљем тексту: МАС) обима од најмање 60 ЕСПБ бодова, уз претходно остварене ОАС обима 240 ЕСПБ, МАС обима од најмање 120 ЕСПБ (уз претходно остварене ОАС обима 180 ЕСПБ), односно мастер струковних студија обима од најмање 120 ЕСПБ бодова (уз претходно остварене ОСС обима 180 ЕСПБ бодова);

9) седми ниво, подниво два (ниво 7.2), који се стиче завршавањем специјалистичких академских студија обима од најмање 60 ЕСПБ бодова (уз претходно остварене мастер академске студије);

10) осми ниво (ниво 8), који се стиче завршавањем докторских студија обима 180 ЕСПБ бодова (уз претходно завршене интегрисане академске, односно мастер академске студије).

Нивои НОКС-а за појединачне квалификације нивоа из става 1. тач. 6)–8), у Регистру и јавним исправама означавају се уз навођење врсте квалификације, и то:

1) подниво 6.1 стечен завршавањем ОАС обима од најмање 180 ЕСПБ бодова, означава се са 6.1 А;

2) подниво 6.1 стечен завршавањем ОСС обима 180 ЕСПБ бодова означава се са 6.1 С;

3) подниво 6.2 стечен завршавањем ОАС обима од најмање 240 ЕСПБ бодова, означава се са 6.2 А;

4) подниво 6.2 стечен завршавањем специјалистичких струковних студија обима 60 ЕСПБ бодова, означава се са 6.2 С;

5) подниво 7.1 стечен завршавањем интегрисаних академских студија обима од 300 до 360 ЕСПБ бодова и МАС, означава се са 7.1 А;

6) подниво 7.1 стечен завршавањем мастер струковних студија означава се са 7.1 С.

Дескриптори нивоа квалификација

Члан 6.

За сваки ниво и подниво квалификација из члана 5. овог закона, утврђени су дескриптори неопходни за обављање посла или даље учење. Квалификације се разврставају по нивоима на основу сложености исхода учења.

Дескриптори нивоа квалификација из става 1. овог члана дати су у Прилогу 1. овог закона и чине његов саставни део.

Врсте квалификација

Члан 7.

Према врсти, квалификације се у НОКС-у разврставају на:

1) опште – основно образовање и васпитање и гимназијско образовање и васпитање које обухвата све типове и смерове гимназија као и специјализоване гимназије, у складу са законима који уређују основе система образовања и васпитања, основно и средње образовање;

2) стручне – средње стручно образовање, средње уметничко образовање и обуке, у складу са законом који уређује основе система образовања и васпитања, стручно образовање, дуално образовање и образовање одраслих;

3) академске – високо образовање стечено завршавањем основних академских, мастер академских, специјалистичких академских и докторских студија, у складу са законом који уређује високо образовање;

4) струковне – високо образовање стечено на основним струковним, специјалистички струковним и мастер струковним студијама, у складу са законом који уређује високо образовање.

Систем за разврставање квалификација

Члан 8.

Систем према коме се квалификације разврставају и шифрирају у НОКС-у (у даљем тексту: КЛАСНОКС), усклађен је са Међународном стандардном класификацијом образовања ISCED 13-F, и садржи називе сектора, ужих сектора и подсектора образовања и оспособљавања у које се квалификације разврставају и њихове нумеричке ознаке на основу којих се утврђује шифра квалификације.

КЛАСНОКС утврђује министар надлежан за послове образовања.

У акту из става 2. овог члана утврђују се и односи између КЛАСНОКС – а и подручја рада, односно научних, уметничких, односно стручних области у оквиру образовно-научних, односно образовно-уметничких поља, утврђених до ступања на снагу овог закона.

Начини стицања квалификације

Члан 9.

Квалификације се могу стећи формалним и неформалним образовањем и кроз поступак признавања претходног учења.

У формалном образовању опште, стручне, академске и струковне квалификације се стичу завршавањем основног, средњег, односно високог образовања на верификованим установама образовања и васпитања, односно акредитованим високошколским установама и студијским програмима, након чега се издаје одговарајућа јавна исправа, у складу са законима који уређују основно образовање и васпитање, средње образовање и васпитање и високо образовање.

У неформалном образовању стручне квалификације стичу се кроз различите активности образовања одраслих код ЈПОА, након чега се издаје одговарајућа јавна исправа или уверење, у складу са законом коју уређује образовање одраслих, односно другим законом у складу са чланом 39. став 3. овог закона.

Признавањем претходног учења, стручне квалификације се стичу код ЈПОА кроз посебан поступак у којем се, у складу са стандардом квалификације, процењују знања, вештине и ставови стечени на основу радног или животног искуства, након чега се издаје одговарајућа јавна исправа или уверење, у складу са законом коју уређује образовање одраслих.

Каријерно вођење и саветовање

Члан 10.

Услугама каријерног вођења и саветовања обезбеђује се подршка појединцу за остваривање проходности кроз нивое НОКС-а, чиме се омогућава примена концепта целоживотног учења и лакша покретљивост радне снаге.

Услуге каријерног вођења и саветовања пружају се у складу са стандардима за каријерно вођење и саветовање које доноси министар надлежан за послове образовања.

Услуге каријерног вођења и саветовања пружају Национална служба за запошљавање, ЈПОА у складу са законом који уређује образовање одраслих и високошколске установе у складу са законом који уређује високо образовање.

Програм професионалне оријентације, односно каријерног вођења и саветовања ученика реализује основна, односно средња школа, у складу са законом који уређује основно, односно средње образовање и стандардима из става 2. овог члана.

III. ТЕЛА И ИНСТИТУЦИЈЕ НАДЛЕЖНЕ ЗА РАЗВОЈ И ПРИМЕНУ НОКС-А

Савет за НОКС

Члан 11.

Савет за НОКС (у даљем тексту: Савет) образује се као саветодавно тело које даје препоруке о процесу планирања и развоја људског потенцијала у

складу са јавним политикама у области целоживотног учења, запошљавања, каријерног вођења и саветовања.

Састав Савета

Члан 12.

Савет има 25 чланова које именује Влада, и то:

1) шест чланова на предлог: министарства надлежног за образовање, министарства надлежног за рад и запошљавање, министарства надлежног за привреду, министарства надлежног за омладину, министарства надлежног за државну управу и локалну самоуправу и министарства надлежног за здравље;

2) три члана на предлог: покрајинског секретаријата надлежног за образовање, покрајинског секретаријата надлежног за високо образовање и покрајинског секретаријата надлежног за рад и запошљавање;

3) једног члана на предлог Националне службе за запошљавање;

4) два члана на предлог Привредне коморе Србије;

5) пет чланова представника високошколских установа, и то три на предлог Конференције универзитета и два на предлог Конференције академија струковних студија и високих школа (у даљем тексту: Конференција академија и високих школа);

6) два члана представника стручних школа на предлог заједница стручних школа;

7) једног члана представника гимназија на предлог заједнице гимназија;

8) два члана на предлог репрезентативних синдиката, који су чланови Социјално-економског савета Републике Србије;

9) два члана на предлог репрезентативних удружења послодаваца, који је члан Социјално-економског савета Републике Србије;

10) једног члана представника организација цивилног друштва, на предлог органа надлежног за координацију с организацијама цивилног друштва.

Мандат чланова Савета траје четири године.

Саветом председава члан који је представник министарства надлежног за образовање.

Влада разрешава члана Савета пре истека мандата, и то:

1) на лични захтев;

2) ако не испуњава дужности члана Савета или својим поступцима повреди углед те дужности, на предлог организације на чији је предлог именован;

У случају разрешења из става 4. овога члана, овлашћени предлагач ће предложити Влади новог члана у року од 30 дана од доношења решења о разрешењу, а Влада ће именовати новог члана на период до истека мандата Савета, у року од 30 дана од дана достављања предлога овлашћеног предлагача.

Савет подноси Влади извештај о своме раду најмање једанпут годишње.

Савет доноси пословник о свом раду.

Административно-техничке послове за Савет обавља Агенција за квалификације (у даљем тексту: Агенција).

Надлежност Савета

Члан 13.

Савет:

- 1) предлаже стандарде квалификација за све нивое НОКС-а;
- 2) предлаже Влади оснивање секторског већа за одређени сектор рада, односно делатности;
- 3) даје препоруке о процесу планирања и развоја људских потенцијала у складу са стратешким документима Републике Србије;
- 4) даје препоруке о побољшањима у повезивању образовања и потреба тржишта рада;
- 5) даје мишљење министру надлежном за образовање о препорукама секторских већа око уписне политике у средње школе и на високошколске установе;
- 6) прати рад секторских већа и даје препоруке за унапређивање рада на основу редовних извештаја о раду секторских већа;
- 7) даје мишљење на стандарде за самовредновање и спољашњу проверу квалитета ЈПОА;
- 8) и друге послове у складу са овим законом.

Агенција

Члан 14.

Ради обављања послова обезбеђивања квалитета и пружања стручне подршке Савету и другим надлежним организацијама у свим аспектима развоја и имплементације НОКС-а, Влада оснива Агенцију.

Агенција има својство правног лица.

Рад Агенције финансира се из буџета Републике Србије, сопствених средстава, поклона (донација), прилога и других прихода које оствари у складу са законом.

Агенција подноси Влади извештај о раду за претходну годину најкасније до 1. априла текуће године, а изузетно подноси и периодиче извештаје или извештај о извршењу неког посла, на захтев министарства надлежног за послове образовања, у року који не може бити краћи од 20 дана.

На оснивање, управљање и рад Агенције примењују се одредбе закона који уређује јавне агенције.

Надлежност Агенције

Члан 15.

Агенција:

- 1) разматра иницијативе за увођење нових квалификација;
- 2) пружа стручну подршку секторском већу и припрема предлог стандарда квалификације;
- 3) пружа административно-техничку подршку раду секторских већа;
- 4) води Регистар и стара се о упису података у одговарајуће подрегистре;
- 5) разврстава и шифрира квалификације према КЛАСНОКС систему;

- 6) врши признавање страних школских исправа;
 - 7) врши поступак признавања стране високошколске исправе ради запошљавања (у даљем тексту: професионално признавање), у складу са овим законом и законом који уређује високо образовање;
 - 8) врши прво вредновање страног студијског програма у поступку из тачке 7) овог става, у складу са овим и законом који уређује високо образовање;
 - 9) даје одобрење другим организацијама за стицање статуса ЈПОА;
 - 10) утврђује износ накнаде за поступак из тач. 6), 7) и 9) овог става;
 - 11) води евиденцију о професионалном признавању у складу са овим и законом који уређује високо образовање;
 - 12) врши спољашњу проверу квалитета ЈПОА, једном у току петогодишњег трајања одобрења;
 - 13) на захтев министарства надлежног за образовање, даје извештај о испуњености услова у погледу плана и програма активности образовања одраслих, извођења програма и кадра;
 - 14) припрема развојне пројекте, анализе и истраживања од значаја за развој квалификација;
 - 15) прати и мери ефекте имплементације (нових) квалификација на запошљавање и целоживотно учење;
 - 16) предлаже мере унапређивања осигурања квалитета у целокупном систему;
 - 17) обавља и друге послове у складу са законом.
- Послове из става 1. тач. 4), 6), 7), 9), 10) и 11) овог члана Агенција обавља као поверене послове.

Органи Агенције

Члан 16.

Агенција за квалификације има орган управљања, орган пословођења, стручне органе и службе које обављају административно-техничке послове.

Ближи услови у погледу начина рада, начина и поступка избора и разрешења органа Агенције утврђују се актом о оснивању и статусом.

Управни одбор

Члан 17.

Управни одбор има пет чланова.

Председника и чланове Управног одбора Агенције именује Влада на период од четири године, са могућношћу још једног избора, и то три на предлог министарства надлежног за образовање, једног на предлог министарства надлежног за рад и запошљавање и једног на предлог министарства надлежног за привреду.

У Управни одбор Агенције може бити именовано лице које испуњава услове за пријем у радни однос у државни орган, које је стручњак у једној или више области из делокруга јавне агенције, које има високо образовање, које није запослено у Агенцији.

Члан Управног одбора Агенције не може бити лице које је било осуђено за кривично дело против правног саобраћаја, против службене дужности, као и

за друго кривично дело за које је запрећена казна од пет година затвора или тежа казна, све док казна не буде брисана по закону.

Члан Управног одбора не може бити лице изабрано, постављено или именовано на функцију у државном органу, органу аутономне покрајине или локалне самоуправе, у органу политичке странке или на дужност органа пословођења установе образовања и васпитања, односно високошколске установе, као ни лице које је члан Савета за стручно образовање и образовање одраслих, Националног просветног савета, Националног савета за високо образовање, Националне службе за запошљавање или на дужности органа пословођења код правних лица и предузетника које се баве делатностима образовања.

Влада разрешава члана Управног одбора пре истека мандата, и то:

- 1) на лични захтев;
- 2) ако не испуњава дужности члана Управног одбора, не испуњава услове за именовање, ако не испуњава обавезе предвиђене овим или посебним законом или актом о оснивању Агенције или ако буде осуђен за кривично дело на казну затвора од најмање шест месеци.

У случају разрешења из става 6. овога члана, овлашћени предлагач ће предложити Влади новог члана у року од 30 дана од дана доношења решења о разрешењу, а Влада ће именовати новог члана на период до истека мандата Управног одбора, у року од 30 дана од дана достављања предлога овлашћеног предлагача.

Надлежност Управног одбора

Члан 18.

Управни одбор:

- 1) усваја годишњи програм рада Агенције;
- 2) усваја финансијски план Агенције;
- 3) усваја извештаје које Агенција подноси оснивачу;
- 4) доноси прописе и друге опште акте Агенције, изузев правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Агенцији;
- 5) усмерава рад директора и издаје му упутства за рад;
- 6) надзире пословање јавне агенције;
- 7) утврђује износ накнаде за признавање школских и високошколских исправа уз сагласност Владе;
- 8) утврђује износ накнаде за давање одобрења за стицање статуса ЈПОА уз сагласност Владе;
- 9) врши друге послове одређене овим законом, законом који уређује рад јавних агенција или актом о оснивању Агенције.

Члан управног одбора има право на накнаду за рад у износу који утврђује Влада.

Директор

Члан 19.

Директора на период од пет година, са могућношћу једног реизбора, именује Влада, у складу са законом којим се уређују јавне агенције.

Надлежност директора

Члан 20.

Директор:

- 1) заступа и представља Агенцију;
- 2) руководи радом и пословањем Агенције;
- 3) доноси правилник о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Агенцији;
- 4) доноси појединачне акте Агенције;
- 5) одлучује о правима, обавезама и одговорностима запослених у Агенцији;
- 6) припрема и спроводи одлуке управног одбора;
- 7) за потребе давања стручног мишљења у поступку првог вредновања страног студијског програма именује комисију од најмање три рецензента са листе рецензента коју утврђује Национални савет за високо образовање, у складу са законом који уређује високо образовање и овим законом;
- 8) врши друге послове одређене овим законом, законом којим се уређују јавне агенције или актом о оснивању Агенције.

Секторско веће

Члан 21.

Секторско веће је тело засновано на принципу социјалног партнерства које на предлог Савета оснива Влада.

Влада именује чланове Секторског већа из области за коју се веће оснива на предлог:

- 1) Привредне коморе Србије и репрезентативних удружења послодаваца из реда привредних субјеката из области за коју је формирано секторско веће;
- 2) Струковних комора, односно удружења;
- 3) Савета за стручно образовање и образовање одраслих, из реда стручњака из области стручног образовања и образовања одраслих;
- 4) Конференција универзитета и Конференција академија и високих школа, а из реда наставника високошколских установа;
- 5) Националне службе за запошљавање;
- 6) министарстава надлежних за: послове образовања, запошљавања и рада и делатности за коју се оснива секторско веће;
- 7) заједнице стручних школа;
- 8) репрезентативних гранских синдиката;
- 9) Завода за унапређивање образовања и васпитања из реда запослених стручњака из области за коју је основано секторско веће и из других институција, установа и организација релевантних за област за коју је основано секторско веће.

Мандат чланова Секторских већа траје пет година

Влада разрешава члана Секторског већа пре истека мандата, и то:

- 1) на лични захтев;
- 2) ако не испуњава дужности члана Секторског већа или својим поступцима повреди углед те дужности, а на предлог организације на чији је предлог именован;

У случају разрешења из става 4. овога члана, овлашћени предлагач ће предложити Влади новог члана у року од 30 дана од доношења решења о разрешењу, а Влада ће именовати новог члана на период до истека мандата Секторског већа, у року од 30 дана од дана достављања предлога овлашћеног предлагача.

За реализацију активности на конкретним квалификацијама Секторско веће може да предложи Агенцији да на његов предлог образује стручне тимове.

Секторско веће подноси годишњи извештај о раду Агенцији, министарству надлежном за послове образовања и Влади, најкасније до 1. марта текуће године за претходну календарску годину.

Чланови Секторског већа и стручних тимова имају право на накнаду за рад у висини коју утврди Влада.

Надлежност Секторског већа

Члан 22.

Секторско веће:

- 1) анализира постојеће и утврђују потребне квалификације у одређеном сектору;
- 2) идентификује квалификације које треба осавременити;
- 3) идентификује квалификације које више не одговарају потребама сектора;
- 4) доноси одлуку о изради предлога стандарда квалификација у оквиру сектора;
- 5) даје мишљење о очекиваним исходима знања и вештина унутар сектора;
- 6) промовише дијалог и непосредну сарадњу између света рада и образовања;
- 7) промовише могућности за образовање, обуку и запошљавање унутар сектора;
- 8) идентификује могућности за обучавање одраслих унутар сектора;
- 9) разматра импликације националног оквира квалификација на квалификације унутар сектора;
- 10) предлаже листе квалификација по нивоима и врстама које могу да се стичу признавањем претходног учења;
- 11) обавља друге послове у складу са овим законом.

Министарство надлежно за послове образовања

Члан 23.

Министарство надлежно за послове образовања:

- 1) прати примену овог закона;

- 2) доноси методологију за развој стандарда квалификација, на предлог Агенције;
- 3) повезује НОКС са ЕОК;
- 4) усваја стандард квалификације;
- 5) доноси стандарде за самовредновање и спољашњу проверу квалитета ЈПОА;
- 6) промовише НОКС и различите могућности за учење и достизање стандарда квалификација;
- 7) обавља послове Националне координационе тачке;
- 8) и друге послове у складу са овим законом.

Сарадња институција

Члан 24.

Савет, Агенција, надлежна министарства, Национална служба за запошљавање и Републички завод за статистику, дужни су да усклађују активности за потребе развоја и имплементације НОКС-а и размењују податке из евиденција и база података које воде у складу са законом.

IV. ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ КВАЛИТЕТА У ПРИМЕНИ НОКС-А

Стандард квалификације

Члан 25.

Стандард квалификације израђује се у складу са овим законом на основу методологије из члана 23. став 1. тачка 2) овог закона, и поред основних података о квалификацији, садржи и податке о повезаности квалификације са стандардом занимања, чиме се омогућава увезивање података из образовног система и података са тржишта рада.

Стандард квалификације је основ за развој програма образовања за стицање квалификације на свим нивоима образовања.

Подношење иницијативе за развијање и усвајање стандарда квалификације

Члан 26.

Иницијативу за развијање и усвајање стандарда за нову квалификацију (у даљем тексту: иницијатива) може да поднесе Секторско веће, Савет за стручно образовање и образовање одраслих, Национални просветни савет, Национални савет за високо образовање, Национална служба за запошљавање, високошколска установа, државни орган и друго правно лице (привредно друштво, ЈПОА и др.).

Иницијатива из става 1. овог члана садржи елаборат о оправданости квалификације и иницијални предлог стандарда квалификације и подноси се Агенцији на обрасцу чију садржину и изглед утврђује министар надлежан за послове образовања.

Уколико је квалификација предложена иницијативом из става 1. овог члана обухваћена неком другом квалификацијом из Регистра, директор Агенције о томе обавештава подносиоца иницијативе у року од 15 дана од дана подношења иницијативе.

Уколико стандард квалификације предложен иницијативом из става 1. овог члана није обухваћен другим стандардом квалификације из Регистра,

Агенција у року од 15 дана доставља препоруку о развоју квалификације на основу иницијативе из става 1. овог члана одговарајућем секторском већу.

Када је Секторско веће подносилац иницијативе, на основу препоруке из става 4. овог члана Агенција израђује стандард квалификације сходно одредби члана 27. став 5. овог закона.

Израда предлога стандарда квалификације

Члан 27.

Секторско веће у року од 30 дана од дана достављања препоруке из члана 26. става 4. овог закона доноси одлуку о изради предлога стандарда квалификације и доставља је Агенцији ради припреме тог предлога.

Уколико нађе да доношење стандарда квалификације предложеног иницијативом није оправдано, Секторско веће доноси одлуку о неприхватању иницијативе са образложењем и о томе обавештава Агенцију у року од 30 дана од дана достављања препоруке из члана 26. став 4. овог закона.

Када је подносилац иницијативе министарство надлежно за послове образовања, министарство надлежно за рад и запошљавање, министарство надлежно за послове привреде, Национални просветни савет, Савет за стручно образовање и образовање одраслих и Национални савет за високо образовање и високошколска установа, одлука из става 2. овог члана, поред разлога за неприхватање, обавезно садржи и упутство за измену и рок за достављање измењене иницијативе, за коју би секторско веће донело одлуку из става 1. овог члана.

Рок за достављање измењене иницијативе из става 3. овог члана не може бити краћи од 30 дана.

Агенција у року од 60 дана од дана пријема одлуке из става 1. овог члана, доставља стандард квалификације Савету ради утврђивања предлога, односно у року од осам дана од дана достављања одлуке из става 2. овог члана о томе обавештава подносиоца иницијативе.

Уколико подносилац из става 3. овог члана не достави измењену иницијативу у року одређеном у ставу 4. овог члана, иницијатива се сматра одбијеном.

По пријему обавештења из става 5. овог члана и члана 26. став 3. овог закона подносилац иницијативе може поднети приговор министарству надлежном за послове образовања у року од 15 дана од дана пријема обавештења.

Поступак по приговору

Члан 28.

Министарство надлежно за послове образовања у року од 30 дана од дана подношења приговора из члана 27. став 7. овог закона именује комисију за давање стручног мишљења о иницијативи, коју чине запослени у Министарству и Агенцији који обављају послове у вези са квалификацијама.

У комисији из става 1. овог члана не могу бити именовани чланови секторског већа које је донело одлуку о одбијању иницијативе.

Комисија из става 1. овог члана доставља министру извештај и предлог за доношење одлуке у року од 30 дана од дана именовања.

Министарство је дужно да у року од 30 дана од дана достављања предлога из става 3. овог члана врати иницијативу Агенцији, односно

секторском већу на поновно одлучивање, односно да обавести подносиоца да је приговор неоснован.

Агенција, односно секторско веће је дужно да у року од 30 дана од дана враћања иницијативе на поновно одлучивање донесе одлуку у складу са правним схватањем Министарства.

Уколико Агенција, односно секторско веће не поступи у складу са правним схватањем министарства, на предлог подносиоца иницијативе, министар ће у року од 30 дана од дана пријема предлога одлучити о иницијативи.

Уколико одлуком из става 6. овог члана прихвати иницијативу, Министарство ће Агенцији, односно секторском већу наложити да предлог стандарда за иницирану квалификацију изради и достави Савету ради утврђивања предлога стандарда квалификације у року од 60 дана од дана достављања те одлуке.

Усвајање стандарда квалификације

Члан 29.

Савет, у року од 30 дана од дана пријема материјала из члана 27. став 5. овог закона, утврђује предлог стандарда квалификације и доставља га министарству надлежном за послове образовања

Министарство надлежно за послове образовања у року од 30 дана од дана пријема предлога из става 1. овог члана доноси акт о усвајању стандарда квалификације и доставља га Агенцији ради уписа у Регистар.

Акт из става 2. овог члана објављује се „Службеном гласнику Републике Србије – Просветном гласнику”.

Уколико Савет не достави министарству надлежном за послове образовања предлог из става 1. овог члана у року од 60 дана од дана пријема материјала из члана 27. став 5. овог закона, министар надлежан за послове образовања доноси одлуку о иницијативи за усвајање стандарда квалификације без предлога Савета.

Регистар

Члан 30.

Регистар се састоји из подрегистра националних квалификација, подрегистра стандарда квалификације и подрегистра ЈПОА са послодавцима код којих ЈПОА реализује практичан рад.

Подрегистар националних квалификација се успоставља за потребе управљања подацима о квалификацијама, разврстаним према нивоу и врсти, у складу са КЛАСНОКС-ом.

Подрегистар стандарда квалификације се успоставља за потребе управљања подацима о стандардима квалификација.

Подрегистар ЈПОА успоставља се за потребе управљања подацима о ЈПОА којима су дата или одузета одобрења, одобреним активностима образовања одраслих и послодавцима код којих ЈПОА реализују практичан рад.

Регистар из става 1. овог члана води Агенција у електронском облику.

Подаци из регистра из става 1. овог члана су отворени и доступни преко званичне интернет странице Агенције, која се води двојезично – на српском и енглеском језику.

Садржај и начин вођења Регистра и подрегистара, као и друга питања од значаја за вођење регистра, прописује министар надлежан за послове образовања.

Упис квалификација у подрегистар националних квалификација

Члан 31.

Опште и стручне квалификације нивоа од 1 до 5 НОКС-а Агенција уписује у подрегистар националних квалификација у року од осам дана од дана пријема акта из члана 29. став 2. овог закона.

Академске и струковне квалификације нивоа од 6.1 до 8 НОКС-а акредитоване у складу са законом који уређује високо образовање, Агенција уписује у подрегистар националних квалификација по добијању обавештења о акредитацији од Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању.

Упис стандарда у подрегистар стандарда квалификација

Члан 32.

Стандарде општих, стручних, академских и струковних квалификација нивоа од 1 до 8 НОКС-а Агенција уписује у подрегистар стандарда квалификација након пријема акта из члана 29. став 2. овог закона.

V. ПОВЕЗИВАЊЕ НОКС-А СА ЕОК-ОМ

Члан 33.

Повезивање НОКС-а са ЕОК-ом је званичан поступак успостављања односа између одговарајућих нивоа ова два система.

Податак о повезаности нивоа НОКС-а са нивоима ЕОК-а уноси се у одговарајућу рубрику у јавној исправи о стеченој квалификацији на свим нивоима, у складу са овим законом и прописима који уређују садржину и изглед образаца јавних исправа у средње образовању и васпитању, образовању одраслих и високом образовању.

Ради реализације процеса повезивања НОКС-а са ЕОК-ом и ЕПВО-ом, успоставља се Национална координациона тачка (у даљем тексту: НКТ), која је надлежна за:

- 1) израду Извештаја за повезивање НОКС са ЕОК;
- 2) подношење Извештаја Саветодавном одбору ЕОК-а;
- 3) одржавање комуникације са Саветодавним одбором ЕОК-а;

Послови НКТ обављају се у оквиру министарства надлежног за образовање.

VI. ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ШКОЛСКИХ ИСПРАВА

Члан 34.

Држављанин Републике Србије који је у иностранству завршио основну или средњу школу или поједини разред школе, односно који је у Републици Србији завршио страну основну или средњу школу или поједине разреде школе, има право да захтева признавање стечене стране школске исправе.

Страни држављанин и лице без држављанства има право да захтева признавање стране школске исправе, ако за то има правни интерес.

Држављанин Републике Србије, страни држављанин и лице без држављанства, који нема одговарајућу страну школску исправу потребну за поступак признавања, може да се упише у одговарајући разред основне школе на основу претходне провере знања.

Признавањем се страна школска исправа изједначава са одговарајућом јавном исправом стеченом у Републици Србији.

Поступак признавања стране школске исправе спроводи ENIC/NARIC центар, као организациона јединица Агенције.

Поступак признавања стране школске исправе спроводи се у складу са одредбама овог закона, ако међународним уговором није предвиђено другачије.

Поступак признавања стране школске исправе

Члан 35.

У поступку признавања стране школске исправе примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, уколико овим законом није друкчије уређено.

У поступку из става 1. овог члана узимају се у обзир: систем образовања стране државе, трајање образовања, наставни план и програм, права која имаоцу даје страна школска исправа и друге околности од значаја за одлучивање.

Ако се у поступку утврди да страни наставни план и програм знатно одступа од домаћег са којим се упоређује, признавање се условљава полагањем одређених испита, израдом одређених радова или провером знања.

Агенција може утврђивање испита и проверу способности и вештина из става 3. овог члана и поверити посебној стручној комисији одговарајуће школе.

Испити утврђени као услов за признавање стране школске исправе полажу се у одговарајућој школи најкасније до датума који одреди Агенција.

Претходну проверу знања из члана 34. став 3. и става 3. овог члана обавља тим састављен од наставника разредне наставе, односно предметне наставе, педагога и психолога школе, уважавајући стандарде постигнућа и ценећи најбољи интерес ученика.

Посебна стручна комисија из става 4. овог члана именује се сходно ставу 6. овог члана.

Условни упис

Члан 36.

Ученик који је поднео захтев за признавање стране школске исправе основног образовања, може да буде условно уписан у наредни разред, уколико поступак није окончан до почетка школске године.

У случају из става 1. овог члана школа је дужна да ученика одмах укључи у одговарајући разред.

Лице о чијем се праву на признавање стране школске исправе средњег образовања одлучује може бити условно уписано у наредни разред, уколико поступак није окончан до истека рока за упис ученика у школу.

Лице о чијем се праву на признавање стране школске исправе средњег образовања одлучује може бити условно уписано у прву годину студија на високошколску установу уколико поступак није окончан до истека рока за упис студената.

Решење о признавању

Члан 37.

Лице које захтева признавање стране школске исправе уз захтев доставља оригинал те исправе и превод овлашћеног преводиоца.

Решење о признавању коначно је у управном поступку.

Кратак садржај решења исписује се на оригиналу стране школске исправе и на примерку превода (клаузула о признавању).

Решење о признавању стране школске исправе о завршеном средњем образовању обавезно садржи ниво НОКС-а којем призната квалификација одговара.

Агенција води евиденцију и трајно чува документацију о признавању стране школске исправе.

Евиденција из става 5. овог члана обухвата: презиме, име једног родитеља и име, датум и место рођења, држављанство, назив стране установе која је издала исправу, место и државу, трајање, врсту и степен образовања, број и датум акта о додатним испитима, број и датум акта о положеним додатним испитима, број и датум решења о признавању стране школске исправе, кратак садржај диспозитива решења и назив и ниво НОКС-а којем призната квалификација одговара.

VII. ПРОФЕСИОНАЛНО ПРИЗНАВАЊЕ СТРАНИХ ВИСОКОШКОЛСКИХ ИСПРАВА

Поступак за професионално признавање

Члан 38.

Захтев за професионално признавање заинтересовано лице подноси Агенцији.

Професионално признавање врши ENIC/NARIC центар, као организациони део Агенције, по претходно извршеном вредновању страног студијског програма, у складу са овим и законом који уређује високо образовање.

Решење о професионалном признавању посебно садржи: назив, врсту, степен и трајање (обим) студијског програма, односно квалификације, који је наведен у страниј високошколској исправи – на изворном језику и у преводу на српски језик и научну, уметничку, односно стручну област у оквиру које је остварен студијски програм, односно врсту и ниво квалификације у Републици и ниво НОКС-а којем квалификација одговара.

Директор агенције доноси решење о професионалном признавању у року од 90 дана од дана пријема уредног захтева.

Решење из става 4. овог члана не ослобађа имаоца од испуњавања посебних услова за обављање одређене професије прописане посебним законом.

Решење о професионалном признавању је коначно.

Уколико није другачије прописано, на поступак професионалног признавања примењује се закон којим се уређује општи управни поступак.

Решење о професионалном признавању има значај јавне исправе.

Ближе услове у погледу поступка професионалног признавања прописује министар надлежан за послове образовања.

VIII. СТИЦАЊЕ СТАТУСА ЈАВНО ПРИЗНАТОГ ОРГАНИЗАТОРА АКТИВНОСТИ ОБРАЗОВАЊА ОДРАСЛИХ

Јавно признати организатор активности образовања одраслих

Члан 39.

Јавно признати организатор образовања одраслих у смислу овог закона је правно лице (друга установа, јавна агенција, јавно предузеће, организација надлежна за послове запошљавања, агенција за запошљавање, привредно друштво, носиоци послова професионалне рехабилитације, предузетник, синдикат, удружење, стручно друштво, организације за образовање одраслих (народни, раднички, отворени универзитет, универзитет за треће доба и др.), центри и организације за стручно усавршавање, за учење страних језика, информационо-комуникационе технологије, за обуку и развој људских ресурса, за обуку возача, привредна комора, центар за каријерно вођење и саветовање, удружење послодаваца, културно-образовни центар, дом културе, у даљем тексту: друга организација) које је добило одобрење статуса ЈПОА у складу са овим законом.

Основна и средња школа, може да стекне статус ЈПОА уколико испуњава ближе услове за обављање активности образовања одраслих прописане у складу са овим законом и има решење о верификацији у складу са законом којим се уређују основи система образовања и васпитања.

Изузетно од става 1. овог члана, статус јавно признатог организатора активности имају државни органи и установе који у складу са посебним законом обављају стручно усавршавање и друге активности образовања одраслих, односно друге организације које су на основу посебног закона добиле дозволу надлежног државног органа да обављају стручно усавршавање и друге активности образовања одраслих.

Ближе услове у погледу програма, кадра, простора, опреме и наставних средстава прописује министар надлежан за послове образовања.

Активности образовања одраслих за које се издаје одобрење

Члан 40.

Статус јавно признатог организатора активности може се стећи за активности:

1) неформалног образовања одраслих којима се стичу компетенције и/или квалификације за обављање, усавршавање или промену занимања, посла, радне функције или радне операције, за нивое од 1 до 3 и 5 НОКС-а;

2) образовања одраслих којим се унапређују знања, вештине и способности, ради личног и професионалног развоја и друштвено одговорног понашања, унапређивања квалитета живота, општег образовања и културе (неформалним образовањем и информалним учењем), за нивое од 1 до 3 НОКС-а;

3) каријерног вођења и саветовања;

4) признавања претходног учења, којом се у посебном поступку процењују знања, вештине и ставови стечени образовањем, животним или

радним искуством за нивое од 1 до 3 и 5 НОКС-а, у складу са стандардом квалификације и прописима донетим на основу овог закона.

Захтев за стицање статуса ЈПОА из става 1. тачка 4) овог члана може поднети само основна и средња школа која је стекла статус ЈПОА за активности из става 1. тач. 1)–2) овог члана.

Изузетно, у средњој школи из става 2. овог члана може се кроз поступак признавања претходног учења стећи и квалификација нивоа 4 НОКС-а уколико кандидат заврши програм за стицање компетенција, у складу са чланом 63а Закона о средњем образовању и васпитању („Службени гласник РС”, бр. 55/13 и 101/17).

Стандарде и начин спровођења поступка за признавање претходног учења прописује министар надлежан за послове образовања.

Поступак за издавање одобрења основној и средњој школи

Члан 41.

Статус ЈПОА основна и средња школа стичу у поступку добијања сагласности за проширену делатност, у складу са одредбама закона којим се уређују основи система образовања и васпитања и овим законом.

У поступку из става 1. овог члана министарство надлежно за послове образовања прибавља извештај о испуњености услова у погледу плана и програма активности образовања одраслих, начину остваривања и кадру и записник о извршеној провери испуњености услова у погледу простора, опреме, наставних средстава, сходно одредбама члана 42. ст. 2, 3, 5, 6. и 7. овог закона.

Основној и средњој школи издаје се одобрење на период од пет година.

На спољашњу проверу квалитета, самовредновање и одузимање одобрења статуса ЈПОА основној и средњој школе сходно се примењују одредбе овог закона.

Поступак за издавање одобрења другој организацији

Члан 42.

Захтев за издавање одобрења статуса ЈПОА друга организација подноси Агенцији.

Захтев из става 1. овог члана садржи: назив, делатност, седиште подносиоца захтева као и предлог програма активности образовања одраслих.

Предлог програма активности образовања одраслих садржи план и програм активности образовања одраслих и начин остваривања, услове предвиђене за извођење активности образовања одраслих који се односе на простор у коме ће се та активност изводити, потребну опрему и средства, као и број потребних стручних лица која ће бити ангажована за извођење активности образовања одраслих.

Уз захтев се прилажу докази о испуњености услова и доказ о уплати републичке административне таксе.

Агенција у року од 45 дана од дана пријема уредног захтева сачињава извештај о испуњености услова у погледу плана и програма активности образовања одраслих, начину остваривања и кадра, у складу са стандардом квалификације.

Уколико Агенција утврди да су испуњени услови у погледу плана и програма активности образовања одраслих и начина остваривања, упућује

захтев просветној инспекцији ради утврђивања испуњености услова у погледу простора, опреме и наставних средстава за издавање одобрења.

Уколико је извештај из става 5. овог члана негативан, директор Агенције доноси решење о одбијању захтева.

Просветни инспектор у року од 30 дана од дана пријема захтева из става 6. овог члана доставља Агенцији записник о извршеној провери испуњености услова.

Директор Агенције у року од десет дана од пријема записника просветног инспектора из става 8. овог члана решењем одлучује о захтеву за издавање одобрења.

Решење из става 9. овог члана коначно је у управном поступку.

Одобрење се издаје на пет година.

Друга организација подноси захтев за измену одобрења и када врши статусну промену, мења седиште, односно објекат или уводи нову активност образовања одраслих.

Одузимање одобрења

Члан 43.

Одобрење се одузима другој организацији уколико:

1) престане да испуњава услове за издавање одобрења или ако активности образовања одраслих обавља у супротности са овим законом и законом који уређује образовање одраслих, на основу записника просветног инспектора;

2) у току извођења активности учини прекршај или кривично дело у вези са извођењем активности образовања одраслих;

3) се у поступку спољашње контроле квалитета утврди да не испуњава обавезе у погледу квалитета.

Решење о одузимању одобрења другој организацији као ЈПОА доноси директор Агенције.

Решење из става 2. овог члана коначно је.

ЈПОА коме је одузето одобрење из разлога наведених у ставу 1. овог члана може тек по истеку две године од дана одузимања одобрења за рад, поново покренути поступак за издавање одобрења ради стицања статуса ЈПОА.

IX. НАДЗОР

Члан 44.

Надзор над применом овог закона врши министарство надлежно за послове образовања, у складу са законом.

X. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Рок за доношење подзаконских прописа

Члан 45.

Подзаконски прописи за спровођење овог закона донеће се у року од годину дана од ступања на снагу овог закона.

Рок за оснивање Савета

Члан 46.

Влада ће именовати чланове Савета у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

До почетка рада Агенције, Министарство ће обављати административно-техничке послове за Савет.

Рок за оснивање Агенције

Члан 47.

Влада ће донети акт о оснивању Агенције у року од девет месеци од ступања на снагу овог закона.

Даном почетка рада, Агенција преузима од Министарства просвете, науке и технолошког развоја запослене у ENIC/NARIC центру, средства за плате, накнаде и друга примања тих запослених, као и права, обавезе, предмете, опрему, средства за рад и архиву за обављање послова утврђених овим законом.

Даном почетка рада, Агенција преузима од Завода за унапређивање образовања и васпитања запослене из Центра за стручно образовање и образовање одраслих који обављају послове припреме стандарда квалификација за образовне профиле у стручном образовању центру, средства за плате, накнаде и друга примања тих запослених, као и права, обавезе, предмете, опрему, средства за рад и архиву за обављање послова утврђених овим законом.

Усклађивање пословања

Члан 48.

Надлежне установе, организације и тела дужни су да ускладе рад и организацију са овим законом у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Еквивалентност постојећих квалификација

Члан 49.

Степени стручне спреме, односно степени образовања, стручни, академски и научни називи стечени према прописима који су важили до ступања на снагу овог закона, еквивалентни су са нивоима НОКС утврђеним овим законом, и то:

- 1) основно образовање, еквивалентно је нивоу 1 НОКС-а;
- 2) стручно оспособљавање у трајању од годину дана које је до ступања на снагу овог закона одговарало првом степену стручне спреме и образовање за рад у трајању од две године, које је до ступања на снагу овог закона одговарало другом степену стручне спреме, еквивалентно је нивоу 2 НОКС-а;
- 3) средње образовање у трајању од три године, које је до ступања на снагу овог закона одговарало трећем степену стручне спреме, еквивалентно је нивоу 3 НОКС-а;
- 4) средње образовање у трајању од четири године, које је до ступања на снагу овог закона одговарало четвртом степену стручне спреме, еквивалентно је нивоу 4 НОКС-а;

5) образовање стечено у школи за талентоване ученике које је до ступања на снагу овог закона одговарало четвртом степену стручне спреме, еквивалентно је нивоу 4 НОКС-а;

6) школовање за специјализацију, које је до ступања на снагу овог закона одговарало петом степену стручне спреме, еквивалентно је нивоу 5 НОКС-а;

7) стручни назив стечен завршавањем:

(1) студија на вишој школи, у трајању до три године, који је до ступања на снагу овог закона у погледу права која из њега произлазе био изједначен је са стручним називом првог степена струковних студија, еквивалентан је са нивоу 6.1 НОКС-а,

(2) дела студијског програма основних студија на факултету, чијим завршавањем се стиче први степен високог образовања, а који је до ступања на снагу овог закона у погледу права која из њега произлазе био изједначен је са стручним називом основних академских студија обима од најмање 180 ЕСПБ бодова, еквивалентан је нивоу 6.1 НОКС-а,

(3) основних студија на факултету, у трајању од три године, који је до ступања на снагу овог закона у погледу у погледу права која из њега произлазе био изједначен је са стручним називом основних академских студија обима од најмање 180 ЕСПБ бодова, еквивалентан је нивоу 6.1 НОКС-а,

(4) специјалистичких струковних студија другог степена у складу са Законом о високом образовању („Службени гласник РС”, бр. 76/05, 100/07 – аутентично тумачење, 97/08, 44/10, 93/12, 89/13, 99/14, 45/15 – аутентично тумачење, 68/15, 87/16 и 88/17 – др. закон), еквивалентан је нивоу 7.1 НОКС-а,

(5) основних студија на факултету у трајању од четири до шест година, који је до ступања на снагу овог закона у погледу права која из њега произлазе био изједначен са академским називом мастер, односно дипломирани мастер, еквивалентан је нивоу 7.1 НОКС-а;

8) академски назив стечен завршавањем специјалистичких студија на факултету, који је до ступања на снагу овог закона у погледу права која из њега произлазе био изједначен је са академским називом специјалисте другог степена академских студија, еквивалентан је нивоу 7.2 НОКС-а;

9) академски назив магистра наука стечен завршавањем магистарских студија, односно одбраном магистарске тезе, који је до ступања на снагу овог закона у погледу права која из њега произлазе био изједначен је са научним називом магистра наука, еквивалентан је нивоу 7.2;

10) научни степен доктора наука стечен завршавањем докторских студија, односно одбраном докторске дисертације, који је до ступања на снагу овог закона у погледу права која из њега произлазе био изједначен је са научним називом доктора наука, еквивалентан је нивоу 8.

Предлог стандарда квалификација до оснивања секторског већа

Члан 50.

До оснивања секторских већа у складу са овим законом, одлуку о изради предлога стандарда квалификације доноси Агенција на предлог посебне комисије која се образује за сваку појединачну иницијативу за усвајање стандарда квалификације.

Агенција именује комисију из става 1. овог члана сходно одредбама члана 21. овог закона, у року од 30 дана од дана достављања препоруке из члана 26. став 4.

До доношења стандарда занимања у складу са прописима који уређују запошљавање, повезаност стандарда квалификације са тржиштем рада заснива се на подацима о занимањима који су утврђени на основу прописа из области рада и запошљавања до ступања на снагу овог закона.

Започети поступци

Члан 51.

До почетка рада ENIC/NARIC центра у складу са овим законом, поступак професионалног признавања обављаће се у складу са одредбама закона који уређује високо образовање.

Поступци за професионално признавање стране високошколске исправе, односно за вредновања страног студијског програма ради запошљавања који су започети до почетка рада ENIC/NARIC центра у складу са овим законом, окончаће се по тим прописима.

Започети поступци за издавање одобрења за стицање статуса ЈПОА према прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона, окончаће се по тим прописима.

До почетка рада Агенције у складу са овим законом, поступак за издавање одобрења за стицање статуса ЈПОА вршиће се у складу са Законом о образовању одраслих („Службени гласник РС”, бр. 55/13 и 88/17 – др. закон).

До почетка рада ENIC/NARIC центра у складу са овим законом, поступак признавања страних школских исправа обављаће се у складу са одредбама закона који уређује основно образовање и васпитање и законом који уређује средње образовање и васпитање.

Поступци за признавање страних школских исправа који су започети до ступања на снагу овог закона, окончаће се по тим прописима.

Успостављање Регистра

Члан 52.

До успостављања Регистра, Министарство ће водити електронску базу квалификација.

По успостављању регистра Агенција преузима базу из става 1. овог члана и води је кроз подрегистар националних квалификација.

Престанак важења других прописа

Члан 53.

Даном почетка рада Агенције у складу са овим законом престају да важе :

1) одредбе чл. 17–19, 24–27, 42. и 65. Закона о образовању одраслих („Службени гласник РС”, бр. 55/13 и 88/17 – др. закон), у делу који се односи на поступак за издавање одобрења другој организацији која обавља делатност и има седиште на територији аутономне покрајине;

2) одредба члана 41. став 1. тачка 3) Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС”, број 88/17).

Подзаконски акт донет на основу члана 17. Закона о образовању одраслих примењиваће се до доношења подзаконског акта у складу са овим законом.

Даном почетка рада ENIC/NARIC центра у складу са овим законом престају да важе:

1) одредбе члана 130. став 1. у делу који се односи на признавање стране високошколске исправе ради запошљавања, члана 131. став 3. у делу у којем је прописано да је ENIC/NARIC центар организациона јединица Министарства, члана 131. став 4. и члана 133. Закона о високом образовању („Службени гласник РС”, број 88/17);

2) одредбе чл. 86–89. Закона о средњем образовању и васпитању („Службени гласник РС”, бр. 55/13 и 101/17);

3) одредбе чл. 96–99. Закона о основном образовању и васпитању („Службени гласник РС”, бр. 55/13 и 101/17).

Ступање на снагу

Члан 54.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

НИВО	ЗНАЊЕ	ВЕШТИНЕ	СПОСОБНОСТИ И СТАВОВИ
Лице са стеченим нивоом квалификације:			
1.	Поседује основна општа знања која омогућују даље учење	Примењује вештине потребне за обављање једноставних предвидивих задатака.	Обавља задатке или учи према једноставним усменим и писаним упутствима, уз непосредни надзор
2.	Поседује општа и стручна знања о чињеницама и основним принципима потребним за рад и/или учење	Примењује вештине потребне за обављање мање сложених, унапред утврђених оперативних послова; Рукује алатима и машинама уз детаљна техничка упутства користећи прописане материјале за рад	Обавља послове у складу са утврђеним техничко-технолошким поступцима, уз повремени надзор; Одговорно је за примену утврђених поступака, средстава и организацију сопственог рада
3.	Поседује општа и стручна знања о чињеницама, основним принципима и процесима потребним за рад и/или учење	Примењује вештине потребне за обављање средње сложених, разноврсних, повремено нестандартних оперативних послова; Прикупља и врши избор релевантних информација; Рукује специјализованом опремом, машинама и постројењима користећи различите материјале	Обавља послове самостално у складу са техничко-технолошким процедурама; Организује сопствени рад и/или рад других; Одговорно је за примену процедура и средстава сопственог рада; Предузимљив је у раду
4.	Поседује систематизована и целовита знања потребна за рад и/или учење	Примењује вештине потребне за обављање сложених, разноврсних, учестало нестандартних послова користећи различите методе и технике Врши критички одабир релевантних информација прикупљених из различитих извора ради примене у раду или учењу; Рукује различитом опремом, машинама и постројењима користећи различите материјале	Обавља послове самостално уз повремене консултације; Организује и контролише сопствени рад и/или рад мање групе; Уочава проблеме и учествује у њиховом решавању; Одговоран је за избор поступака и средстава за сопствени рад и/или рад других
5.	Поседује специјализована стручна знања потребна за рад	Примењује вештине потребне за обављање сложених, специфичних и углавном нестандартних послова који захтевају учествовање у креирању нових решења; Рукује специјализованом опремом, машинама и	Обавља послове са великом самосталношћу у одлучивању; Врши организовање, контролисање и вредновање сопственог рада и/или рада других, као и обучавање других

		постројењима користећи различите материјале	за рад; Преузима одговорност за одређивање сопственог начина и метода рада, као и за оперативни рад других. Испољава предузимљивост за унапређивање процеса рада и решавање проблема у непредвидивим ситуацијама
6.1	Поседује напредна академска и/или стручна знања која се односе на теорије, принципе и процесе укључујући вредновање, критичко разумевање и примену у области учења и/или рада	Решава сложене проблеме у области учења и/или рада у стандардним условима; Примењује вештине успешне комуникације у интеракцији и сарадњи са другима из различитих друштвених група; Користи опрему, инструменте и уређаје релевантне за област учења и/или рада	Предузимљив је у решавању проблема у стандардним условима; Води сложене пројекте самостално и са пуном одговорношћу; Примењује етичке стандарде своје професије; Организује, контролише и обучава друге за рад; Анализира и вреднује различите концепте, моделе и принципе теорије и праксе; Испољава позитиван однос према значају целоживотног учења у личном и професионалном развоју
6.2	Поседује напредна академска и/или стручна знања која се односе на теорије, принципе и процесе укључујући вредновање, критичко разумевање и примену у области учења и/или рада	Решава сложене проблеме у области учења и/или рада у нестандартним условима; Примењује вештине успешне комуникације у интеракцији и сарадњи са другима из различитих друштвених група; Користи опрему, инструменте и уређаје релевантне за област учења и/или рада	Предузимљив је у решавању проблема у нестандартним условима; Води сложене пројекте самостално и са пуном одговорношћу; Примењује етичке стандарде своје професије; Организује, контролише и обучава друге за рад; Анализира и вреднује различите концепте, моделе и принципе теорије и праксе унапређујући постојећу праксу; Испољава позитиван однос према значају

			целоживотног учења у личном и професионалном развоју
7.1	Поседује високо специјализована академска и/или стручна знања која се односе на теорије и принципе, процесе укључујући вредновање, критичко разумевање и примену у области учења и/или рада	Решава сложене проблеме на иновативан начин који доприноси развоју у области учења и/или рада; Управља и води сложену комуникацију, интеракцију и сарадњу са другима из различитих друштвених група; Примењује сложене методе, инструменте и уређаје релевантне за област учења и/или рада	Делује предузетнички и преузима руководеће послове; Самостално и са пуном одговорношћу води најсложеније пројекте; Планира и реализује научна и/или примењена истраживања; Контролише рад и вреднује резултате других ради унапређивања постојеће праксе
7.2	Поседује уско специјализована академска знања која се односе на теорије и принципе, процесе укључујући вредновање, критичко разумевање и примену у области учења и/или рада.	Решава сложене проблеме на иновативан начин који доприноси развоју у области рада; Управља и води сложену комуникацију, интеракцију и сарадњу са другима из различитих друштвених група; Примењује сложене методе, инструменте и уређаје релевантне за област учења и/или рада	Делује предузетнички и преузима руководеће послове; Самостално и са пуном одговорношћу води најсложеније пројекте; Контролише рад и вреднује резултате других ради унапређивања постојеће праксе
8.	Поседује врхунска теоријска и практична знања потребна за критичку анализу и оригинална истраживања у фундаменталним и примењеним областима науке са сврхом проширивања и редефинисања постојећих знања, науке или области рада	Примењује напредне и специјализоване вештине и технике потребне за решавање кључних проблема у истраживању и за проширивање и редефинисање постојећег знања или области рада; Примењује вештине комуникације за објашњавање и критику теорија, методологија и закључака, као и представљање резултата истраживања у односу на међународне стандарде и научну заједницу; Развија нове алате, инструменте и уређаје релевантне за област науке и рада	Самостално вреднује савремене резултате и достигнућа у циљу унапређења постојећих, и стварања нових модела, концепата, идеја и теорија; Испољава иновативност, научни и професионални интегритет и преданост развоју нових идеја и/или процеса који су у средишту контекста рада или науке, кроз принцип самовредовања свога рада и достигнућа; Дизајнира, анализира и имплементира истраживања која чине значајан и оригинални допринос општем знању и/или професионалној пракси; Управља

			<p>интердисциплинарним и мултидисциплинарним пројектима;</p> <p>Способан је да самостално покрене националну и интернационалну сарадњу у науци и развоју</p>
--	--	--	--

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ
ПРЕДЛОГА ЗАКОНА О НАЦИОНАЛНОМ ОКВИРУ КВАЛИФИКАЦИЈА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Правни основ за доношење овог закона је одредба члана 97. тачка 10. Устава Републике Србије, којом је прописано да Република, између осталог уређује и обезбеђује систем у области образовања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

У светлу укупних реформских процеса у области образовања и остваривања циљева постављених у развојним документима Републике Србије (у даљем тексту: Република), неопходно је дефинисати Национални оквир квалификација.

Национални оквир квалификација Републике Србије (у даљем тексту: НОКС) представља инструмент којим се уређује област квалификација и повезаност са тржиштем рада. НОКС је основа је за примену концепта целоживотног учења и од утицаја је на унапређење система образовања Републике, као и на развој појединца.

Успостављањем НОКС-а дефинише се простор у коме се квалификације успостављају, описују се нивои и врсте квалификација, надлежна тела и процеси који су у вези са успостављањем система квалификација, уз уважавање специфичности националног образовног система, принципа европске образовне праксе, посебно Европског оквира квалификација.

Законом о Националном оквиру квалификација Републике Србије успоставља се јединствени и интегрисани национални оквир квалификација који обухвата све нивое и врсте квалификација, без обзира на начин стицања (кроз: формално образовање; неформално образовање; информално учење – животно или радно искуство) и независно од животног доба у коме се квалификације стичу.

Овим законом се успоставља и систем за разврставање квалификација – КЛАСНОКС који је усклађен са Међународном стандардном класификацијом образовања (ISCED 13-F). Увођењем КЛАСНОКС-а успоставља се јединствен систем класификације квалификација, независно од постојећих класификација образовних профила предуниверзитетског и високог образовања.

Успостављањем НОКС-а и увођењем концепта исхода учења омогућава се вредновање учења кроз успостављање принципа да свако постигнуће може бити измерено и вредновано, независно од начина на који је стечено.

Сходно наведеном, припремљен је Предлог закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И
ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У глави I Предлога закона (чл. 1–4) садржане су основне одредбе, којима се утврђује: предмет овог закона, основни појмови и њихово значење, циљеви и принципи успостављања НОКС-а.

Предмет Предлога закона је успостављање НОКС-а као система за уређивање квалификација и његово повезивање са Европским оквиром квалификација (у даљем тексту: ЕОК), уређивање сврхе, циљева и принципа НОКС-а, врсте и нивоа квалификација, начина стицања квалификација,

утврђивање дескриптора нивоа квалификација, тела и организација надлежних за примену и развој НОКС-а, обезбеђивање квалитета у примени НОКС-а.

Циљеви НОКС-а су: обезбеђивање разумљивости, прегледности и транспарентности квалификација, као и њихове међусобне повезаности; развој стандарда квалификација заснованих на потребама тржишта рада и друштва у целини; обезбеђивање оријентисаности целокупног образовања на исходе учења којима се изграђују компетенције дефинисане стандардом дате квалификације; унапређивање приступа, флексибилности путева и проходности у систему формалног и неформалног образовања; обезбеђивање препознавања и признавања неформалног и информалног учења; афирмисање значаја кључних општих и међупредметних компетенција за учење током целог живота; унапређивање сарадње међу релевантним заинтересованим странама односно социјалним партнерима; обезбеђивање система квалитета у процесу развоја и стицања квалификација; обезбеђивање упоредивости и препознатљивости квалификација стечених у Републици Србији са квалификацијама стеченим у другим државама.

Принципи успостављања НОКС-а су афирмисање: целоживотног учења и уважавање потреба и могућности појединца за учење и развој током целог живота; индивидуалности и стицања квалификација, у складу са искуствима, потребама, интересовањима, друштвеним и животним улогама и развојним карактеристикама појединца; једнаких могућности у стицању квалификација без обзира на године живота, пол, тешкоће и сметње у развоју, инвалидитет, расну, националну, социјалну, културну, етничку и верску припадност, језик, сексуалну оријентацију, место боравка, материјално или здравствено стање и друга лична својства; доступности и једнаких права и услова за укључивање у све нивое и врсте квалификација; транспарентности – јавности процеса развоја и стицања квалификација; релевантности – заснованост квалификација на потребама тржишта рада, научно-истраживачког и уметничког рада, односно друштва у целини; отворености – различитих начина стицања квалификација и могућности за хоризонталну и вертикалну проходност у систему квалификација укључујући и академску мобилност; партнерства и сарадње између носилаца и учесника у систему квалификација; обезбеђивање квалитета – управљање процесом развоја квалификација на основу стандарда и исхода учења, као и системом квалитета у процесу стицања и вредновања квалификација; обезбеђивања упоредивости и повезивања НОКС-а са ЕОК-ом.

У глави II Предлога закона (чл. 5–10) утврђени су: нивои и врсте квалификација, дескриптори нивоа квалификација, систем разврставања и начин стицања квалификација, каријерно вођење и саветовање.

Квалификације се у НОКС-у сврставају у осам (8) нивоа и четири (4) поднивоа (члан 5) а према врсти разврставају се на: опште, стручне, академске и струковне квалификације (члан 7)

За сваки ниво и подниво квалификације утврђују се одговарајући дескриптори нивоа квалификација. Дескриптори нивоа дати су у Прилогу 1 које је саставни део овог закона (члан 6).

Квалификације у НОКС-у разврставају се кроз систем КЛАСНОКС-а који утврђује министар надлежан за послове образовања. КЛАСНОКС је систем за разврставање квалификација у НОКС-у који садржи називе сектора, ужих сектора и подсектора образовања и оспособљавања и њихове нумеричке ознаке на основу којих се утврђује шифра квалификације (члан 8).

Квалификације се могу стећи формалним и неформалним образовањем и кроз поступак признавања претходног учења (члан 9).

Услугама каријерног вођења и саветовања, које пружају Национална служба за запошљавање, јавно признати организатори активности образовања одраслих (у даљем тексту: ЈПОА), високошколске установе, односно средње школе, обезбеђује се подршка појединцу за остваривање проходности кроз

нивое НОКС-а, чиме се омогућава примена концепта целоживотног учења и лакше покретљивости радне снаге. Услуге каријерног вођења и саветовања пружају се у складу са стандардима за каријерно вођење и саветовање које доноси министар надлежан за послове образовања (члан 10).

У глави III Предлога закона (чл. 11–24) уређена је материја која се односи на тела и организације надлежне за развој и примену НОКС-а.

Савет за НОКС образује се као саветодавно тело које даје препоруке о процесу планирања и развоја људског потенцијала у складу са јавним политикама у области целоживотног учења, запошљавања, каријерног вођења и саветовања. Савет има 25 чланова које бира Влада, на предлог: министарства надлежног за образовање, министарства надлежног за рад и запошљавање, министарства надлежног за привреду, министарства надлежног за омладину, министарства надлежног за државну управу и локалну самоуправу, министарства надлежног за здравље, покрајинског секретаријата надлежног за образовање, покрајинског секретаријата надлежног за високо образовање, покрајинског секретаријата надлежног за рад и запошљавање,

Националне службе за запошљавање, Привредне коморе Србије, Конференције универзитета, Конференције академија струковних студија и високих школа, заједница стручних школа, заједница гимназија, репрезентативних синдиката, репрезентативних удружења послодаваца и представника организација цивилног друштва.

Савет: предлаже стандарде квалификација за све нивое НОКС-а; предлаже Влади оснивање секторског већа за одређени сектор рада/делатности; даје препоруке о процесу планирања и развоја људских потенцијала у складу са стратешким документима Републике Србије и о побољшањима у повезивању образовања и потреба тржишта рада, даје мишљење министру надлежном за образовање о препорукама секторских већа око уписне политике у средње школе и на високошколске установе; прати рад секторских већа и даје препоруке за унапређивање рада на основу редовних извештаја о раду секторских већа; даје мишљење на стандарде за самовредновање и спољашњу проверу квалитета ЈПОА (чл. 11–13).

Ради обављања стручних и развојних послова у обезбеђивању квалитета система квалификација и пружања стручне подршке Савету и другим надлежним институцијама у свим аспектима развоја и ради имплементације НОКС-а, Влада образује Агенцију за квалификације, која има својство правног лица и чији се рад финансира се из буџета Републике Србије, сопствених средстава, поклона (донација), прилога и других прихода које оствари у складу са законом. Стручни и развојни послови због којих се оснива Агенција не захтевају стални политички надзор, већ управо супротно, треба да се обављају независно од органа управе, руководећи се начелима струке и уважавајући интересе света привреде и света образовања. Поред послова који се односе на развој и имплементацију НОКС-а, Агенцији се овим законом поверавају и послови државне управе у којима се води посебан управни поступак, признавање страних школских и високошколских исправа и давање одобрења за стицање статуса јавно признатог организатора активности образовања одраслих, вођење Регистра и старање о упису података у одговарајуће подрегистре, утврђивање износа накнаде за поступак признавања страних школских и високошколских исправа и давања одобрења за стицање статуса јавно признатог организатора активности образовања одраслих, вођење евиденције о професионалном признавању у складу са овим и законом који уређује високо образовање. Наведени послови се поверавају Агенцији с обзиром на ограничене капацитете Министарства, али и имајући у виду повезаност система квалификација признавање страних школских и високошколских исправа и поступка давања сагласности са стицање статуса

ЈПОА са развојем стандарда квалификација, целоживотног учења и система квалификација у целини.

Агенција разматра иницијативе за увођење нових квалификација; пружа стручну подршку и израђује предлог стандарда квалификације и пружа административно-техничку подршку раду секторских већа; води Регистар и стара се о упису података у одговарајуће подрегистре на основу акта министарства надлежног за послове образовања; разврстава и шифрира квалификације према КЛАСНОКС систему; даје одобрење за признавање статуса ЈПОА; врши поступак признавања стране високошколске исправе ради запошљавања (професионално признавање); води евиденцију о професионалном признавању; врши спољашњу проверу квалитета ЈПОА; предлаже мере унапређивања осигурања квалитета у целокупном систему. Агенција за квалификације има орган управљања, орган пословођења, стручне органе и стручне службе које обављају административно-техничке послове (чл. 14–20).

На предлог Савета за НОКС, Влада оснива Секторско веће као тело које је засновано на принципу социјалног партнерства. Секторско веће анализира постојеће и утврђују потребне квалификације у одређеном сектору; идентификује квалификације које треба осавременили; идентификује квалификације које више не одговарају потребама сектора; израђује предлог стандарда квалификација у оквиру сектора; даје мишљење о очекиваним исходима знања и вештина унутар сектора; промовише дијалог и непосредну сарадњу између света рада и образовања; промовише могућности за образовање, обуку и запошљавање унутар сектора; идентификује могућности за обучавање одраслих унутар сектора; разматра импликације националног оквира квалификација на квалификације унутар сектора; предлаже листе квалификација по нивоима и врстама које могу да се стичу признавањем претходног учења (чл. 21–22).

Министарство надлежно за послове образовања прати примену овог закона; доноси смернице за развој стандарда квалификација, на предлог Агенције; повезује НОКС са ЕОК; усваја стандард квалификације; доноси стандарде за самовредновање и спољашњу проверу квалитета ЈПОА; промовише НОКС-а и различите могућности за учење и достизање стандарда квалификација, обавља послове Националне координационе тачке (члан 23).

Глава IV Предлога закона (чл. 25–32) односи се на обезбеђење квалитета у примени НОКС-а.

Чл. 25–29. уређен је појам стандарда квалификације, подношење иницијативе за усвајање стандарда квалификације, поступак по приговору на одлуку Агенције и усвајање и развијање стандарда квалификације.

Чл. 30–32. уређују регистар, који се састоји из подрегистара националних квалификација, подрегистра стандарда квалификације, подрегистра ЈПОА са послодавцима код којих ЈПОА реализује практичан рад.

Подрегистар националних квалификација се успоставља за потребе управљања подацима о појединачним квалификацијама, разврстаним према нивоу и врсти, у складу са КЛАСНОКС-ом.

Подрегистар стандарда квалификације се успоставља за потребе управљања подацима о стандардима квалификација.

Подрегистар ЈПОА успоставља се за потребе управљања подацима о ЈПОА којима су дата или одузета одобрења, одобреним активностима образовања одраслих и послодавцима код којих ЈПОА реализују практичан рад.

Регистар води Агенција у електронском облику.

У глави V Предлога закона (члан 33), уређује се повезивање НОКС-а и ЕОК-а. Ради реализације процеса повезивања НОКС-а са ЕОК-ом и ЕПВО-ом, успоставља се Национална координациона тачка, која је надлежна за: израду Извештаја за повезивање НОКС са ЕОК; подношење Извештаја Саветодавном

одбору ЕОК-а; одржавање комуникације са Саветодавним одбором ЕОК-а. Послови НКТ обављају се у оквиру министарства надлежног за образовање.

У глави VI Предлога закона (чл. 34–37) уређен је поступак признавања страних школских исправа (основношколских и средњошколских). Поступак ће спроводити Агенција преко ENIC/NARIC центра који је овај поступак спроводио у оквиру Министарства просвете, науке и технолошког развоја, у складу са Законом о основном образовању и васпитању и Законом о средњем образовању и васпитању. Агенција ће овај посао обављати као поверени.

У глави VII Предлога закона (члан 38) уређен је поступак признавања страних високошколских исправа ради запошљавања (професионално признавање). Сам појам признавања, као и поступак првог вредновања страног студијског програма ради запошљавања уређени су и одредбама Закона о виском образовању. Поступак ће спроводити Агенција преко ENIC/NARIC центра који ће до почетка рада Агенције обављати ове послове у оквиру Министарства просвете, науке и технолошког развоја.

Глава VIII Предлога закона (чл. 39–43) уређује поступак стицања статуса јавно признатог организатора активности образовања одраслих (ЈПОА), активности образовања одраслих за које се издаје одобрење и поступак за одузимање тог статуса. Овај поступак ће за друге организације спроводити Агенција као поверени посао.

Глава IX Предлога закона (члан 44) односи се на надзор у примени овог закона који врши министарство надлежно за послове образовања.

У глави X Предлога закона (чл. 45–54) утврђене су прелазне одредбе у погледу: рока за доношење подзаконских аката, рока за образовање Савета НОКС-а и Агенције за квалификације, еквивалентности стечених квалификација, прелазног режима за усвајање квалификација, успостављања Регистра, завршетка започетих поступака, престанка важења прописа и ступања на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

С обзиром да је рок за образовање Агенције девет месеци од дана ступања на снагу овог закона, у 2018. години ће се реализовати активности на оснивању Агенције и формирању органа Агенције и Савеза за НОКС, тако да неће бити потребна средства за спровођење Закона.

У првом кварталу 2019. години планирано је да Агенција са изабраним органима у складу са законом преузме запослене из Министарства и из Завода за унапређивање образовања и васпитања и да запосли довољан број извршилаца за обављање делатности за шта ће бити потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.

Формирање секторских већа планирано у другом кварталу 2019. године је након што Агенција постигне пун оперативни капацитет, те се њихово оснивање у већем броју очекује у 2020. години.

Пројекција потребних средстава за 2019. и 2020. годину дата је у табели 1.

Табела 1.

Институција/тело	Потребна средства за рад	
	2019	2020
Агенција за квалификације	90.334.500,00	108.118.500,00
Секторска већа	26.187.750,00	64.834.000,00
Повезивање НОКС-а са ЕОК-ом	9.275.000,00	0
УКУПНО	125.799.269	172.954.520

У потребна средстава за рад Агенције за квалификације из Табеле 1. урачуната су средства за плате, накнаде и друге обавезе за 15 запослених које ће Агенција преузети из Министарства и Завода за унапређивање образовања и васпитања, у укупном бруто износу од 13.117.000,00 динара годишње.

Табела 2 – Пројекција трошкова за успостављање Агенције за квалификације из Табеле 1.

Врста трошка	Укупно 2019	Укупно 2020
Чланови Управног одбора	1.200.000,00	1.200.000,00
Запослени у Агенцији	27.510.000,00	53.000.000,00
Ангажовање рецензента	9.625.000,00	10.500.000,00
Простор и опрема	40.000.000,00	32.000.000,00
Текући трошкови	11.999.500,00	11.418.500,00
УКУПНО	90.334.500	108.118.500

Чланом 17. Предлога Закона као орган управљања Агенције предвиђен је Управни одбор Агенције који ће имати пет чланова и који ће за свој рад имати накнаду. Пројектовани трошкови за њихов рад је око 1.200.000,00 динара на годишњем нивоу.

С обзиром на изнету процену трошкова и узевши у обзир средства за плате запослених који ће бити преузети, за спровођење овог закона биће потребна додатна средства 112.682.269,00 динара за 2019. годину, односно 159.837.520,00 динара за 2020. годину.

Успостављање система НОКС један је од приоритета како националних тако и европских стратешких докумената. Институције и тела која се односе на НОКС биће успостављена кроз Финансијски споразум између Владе Републике Србије и Европске комисије са посебним условима који се примењују на финансирање Секторског реформског уговора у области реформе система образовања у оквиру Акционог ИПА Програма за 2016. годину. Наведеним споразумом планирана је уплата средстава у буџет Републике Србије од стране ЕК у складу са механизмима секторске буџетске подршке. Усвајање Закона о НОКС-у и успостављање Агенције и секторских већа представљају индикаторе за реализацију Финансијског споразума.

V. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Доношење Закона о националном оквиру квалификација Републике Србије по хитном поступку предложено је због обавеза Републике Србије према Финансијском споразуму између Владе Републике Србије и Европске комисије са посебним условима који се примењују на финансирање Секторског реформског уговора у области реформе система образовања у оквиру Акционог ИПА Програма за 2016. годину, којим је планирана уплата средстава у буџет Републике Србије од стране Европске Комисије у складу са механизмом секторске буџетске подршке.

Индикатори за реализацију Финансијског споразума су усвајање Закона о националном оквиру квалификација Републике Србије и оснивање Агенције у току 2018. године, због чега је неопходно да се овај закон упути Народној скупштини ради доношења по хитном поступку, у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћени текст)

АНАЛИЗА ЕФЕКТА

1. ПРОБЛЕМИ КОЈЕ ЗАКОН ТРЕБА ДА РЕШИ

1) Проблем неусклађености система квалификација са потребама привреде и институционалних и функционалних веза између света рада и света образовања у процесу развоја и стицања квалификација

2) Проблем недовољне укључености грађана у целоживотно образовање, као резултат недостатка транспарентности у погледу проходности, мобилности и веза између квалификација, као и флексибилности система образовања.

3) Проблем препознавања и признавања квалификација и њихове међународне и упоредивости са европским оквиром квалификација (у даљем тексту: ЕОК).

1) Проблем неусклађености система образовања (квалификација) са потребама привреде и институционалних и функционалних веза између света рада и света образовања у процесу развоја и стицања квалификација.

Делимично коришћење дугорочних прогноза о потребама тржишта рада – локалних и глобалних за унапређивање понуде у образовању, недостатак конкретних политика које усклађују образовне програме и занимања (односно потребна знања, вештине, ставове и способности), као и континуитета и синхронизације реформских процеса у свим деловима образовања, као и између сектора образовања, привреде и запошљавања, довео је до неусклађености система образовања са потребама привреде.

Постојеће институционално учешће привреде у процесу развоја и стицања квалификација донекле је уређено важећим прописима. У средњем стручном образовању учешће привреде заступљено је кроз улогу Савета за стручно образовање и образовање одраслих у доношењу плана и програма наставе и учења стручних предмета за образовне профиле. У високом образовању услови за видљивије учешће привреде у процесу развоја квалификација стекли су се тек усвајањем новог Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, број 88/17), који поред осталог омогућава да високошколска установа формира посебан орган - савет послодаваца ради сарадње на изради студијских програма.

Будући да се наведено институционално учешће привреде у развоју квалификација (образовних профила у средњем стручном образовању и студијских програма у високом образовању) примењује релативно кратко (у средњем образовању од 2009. године а у високом од 2017), у образовном систему на свим нивоима и даље постоји велики број квалификација код којих се компетенције преклапају, односно квалификације не почивају на стандардизованим описима компетенција из којих би се јасно уочавале везе између њих, што узевши у обзир степен незапослености чини образовни систем нефункционалним.

Евентуално унапређивање учешћа привреде у развоју квалификација ограничено је недостатком правног основа за увођење нових институција и тела која би ефективније и ефикасније повезивала свет рада и свет образовања и вршила координацију између тих система.

Недостатак правног основа проблем је и за увођење уједначених процедура, методологија и стандарда у процесу развоја квалификација и њиховог регистровања, доношења стандарда занимања и стандарда квалификација.

2) Проблем недовољне укључености грађана у целоживотно образовање, као резултат недостатка транспарентности у погледу проходности, мобилности и веза између квалификација, као и флексибилности система образовања.

Као главни узрок недовољне укључености грађана у целоживотно учење може се означити непостојање доступних и транспарентних информационих система за грађане (регистара, података, електронских база и портала) са јасним и разумљивим описима квалификација, путевима (хоризонталним и вертикалним) и начинима стицања диплома или сертификата, подацима о могућности запошљавања или о установама и организацијама које нуде одговарајуће образовне програме у складу са одговарајућим стандардима квалитета.

Услуге каријерног вођења и саветовања, које би требало да допринесу повећању учешћа грађана у целоживотно учење, су на неки начин интегрисане у секторе образовања, омладине и запошљавања, међутим нема правног основа за праћење квалитета и ефеката ових услуга, као ни за стандардизацију пружања ових услуга.

3) Проблем препознавања и признавања квалификација и њихове међународне упоредивости са ЕОК-ом.

Како би домаће квалификације лакше биле препознате и признате у европским државама потребно је пре свега успоставити НОКС-а, а затим и извршити његово упоређење (референцирање) са ЕОК-ом. Међутим, ове кораке није могуће предузети без одговарајућег правног основа.

ЕОК је заједнички је европски референтни оквир који повезује националне системе квалификација и служи за упоређивање, односно лакше разумевање и тумачење квалификација међу различитим државама и образовним системима у Европи. ЕОК представља метаоквир који омогућује успостављање веза између националних и секторских оквира квалификација како би се олакшао трансфер и признавање квалификација појединаца, чиме се повећава транспарентност и међусобно поверење у признавању квалификација, а самим тим и мобилност на европском тржишту радне снаге.

Како би ЕОК могао да се користи као инструмент за поређење квалификација стечених у Србији, потребно је да се изврши повезивање (референцирање) националног оквира квалификација у Републици Србији (у даљем тексту НОКС) са ЕОК-ом.

Препоруком Савета Европе и Европског парламента о успостављању ЕОК, позване су земље чланице и земље кандидати да ускладе националне системе квалификација успостављањем одговарајућег односа својих нивоа квалификација са релевантним нивоима ЕОК и развију националне оквире квалификација у складу са националном легислативом и праксом.

2. ЦИЉЕВИ КОЈИ СЕ ПОСТИЖУ ДОНОШЕЊЕМ ЗАКОНА

1) Створен правни основ за успостављање јединственог и функционалног националног система квалификација у Републици Србији

Кључна предложена решења

- Утврђени нивои НОКС-а од 1 до 8, њихово упоређење са постојећим и ранијим нивоима образовања и стручне спреме.
- Дато овлашћење министру надлежном за послове образовања за увођење КЛАСНОКС-а - система разврставања квалификација у секторе, уже секторе и подсекторе образовања и оспособљавања у складу Међународним систему класификације квалификација (ISCED 13-F).

2) Створен правни основ за формирање тела у која су укључени представници привреде и запошљавања и успостављање механизма сарадње и одлучивања у процесу стандардизације квалификација

Кључна предложена решења

Успостављање Савета за НОКС који даје препоруке о процесу планирања и развоја људског потенцијала у складу са релевантним јавним политикама у области целоживотног учења, запошљавања, каријерног вођења и саветовања. Утврђен је састав и надлежности Савета за НОКС. У Савет се именују представници министарстава надлежних за образовање, рад и запошљавање, привреду, омладину, здравље, државну управу и локалну самоуправу, покрајинских секретаријата надлежних за образовање, високо образовање, рад и запошљавање, Националне службе за запошљавање, Привредне коморе Србије, представнике Конференције универзитета и Конференције академија струковних студија и високих школа, заједница стручних школа, репрезентативних синдиката, удружења послодаваца и организација цивилног друштва.

Иако се на први поглед чини да би рад Савета за НОКС могао бити отежан због великог броја чланова (нпр. у Републици Хрватској број чланова Националног вијећа за развој људских потенцијала је 24, у Црној Гори број чланова Савјета за квалификације је најмање 11), међутим истичемо да су многа министарства и покрајински секретаријати на њихову иницијативу додати у чланство Савета, имајући у виду посебан интерес ових органа за квалификације из области које су у њиховој надлежности. Савет поред улоге у доношењу стандарда квалификације има и саветодавну улогу у процесу планирања и развоја људских потенцијала у складу са стратешким документима Републике Србије, уписне политике у средње школе и на високошколске установе даје препоруке о побољшањима у повезивању образовања и потреба тржишта рада, а за ове послове је важно учећше свих заинтересованих страна, државе, образовања и социјалних партнера.

- Оснивање Агенције за квалификације ради обављања послова обезбеђивања квалитета (израде предлога стандарда квалификација, вођења регистра...) и координације између Савета за НОКС и других надлежних институција у свим аспектима развоја и имплементације НОКС.

- Успостављање Секторских већа, тела заснованих на принципу социјалног партнерства чија је кључна улога да кроз партнерство са Агенцијом утврде предлог стандарда квалификације. Секторска већа су организована по секторима и чине их представници привредних субјеката из области за коју је формирано секторско веће, струковних комора односно удружења, стручњака из области образовања и образовања одраслих, организације надлежне за послове запошљавања, министарстава надлежних за послове: образовања, делатности за коју се оснива секторско веће, запошљавања и рада, омладинске политике, одговарајуће асоцијације или удружења школа и високошколских установа и репрезентативних гранских синдиката.

3) Утврђене процедуре и смернице за развој стандарда квалификација на свим нивоима, њихово усвајање и регистрацију

Кључна предложена решења

- прописан поступак подношења иницијативе за израду предлога и усвајање стандарда квалификације, јасно дефинисане надлежности тела у поступку усвајања стандарда квалификације.

- дато овлашћење министру надлежном за послове образовања да пропише смернице за развој стандарда квалификација на свим нивоима образовања

- дато овлашћење министру надлежном за послове образовања да пропише садржину и изглед обрасца на којем се подноси елаборат о оправданости квалификације и иницијални предлог стандарда квалификације.

4) Обезбеђени услови за пружање тачних, поузданих и благовремених информације о могућностима стицања квалификација у формалном и неформалном образовању путем Регистра НОКС-а и стандардизацијом услуга каријерног вођења и саветовања.

Кључна предложена решења

- Успостављен Регистар НОКС-а који чине подрегистар националних квалификација, подрегистар стандарда квалификације и подрегистар јавно признатих организатора активности образовања одраслих (у даљем тексту: ЈПОА) са послодавцима код којих ЈПОА реализује практичан рад.

- Дато овлашћење министру надлежном за послове образовања да утврди стандарде каријерног вођења и саветовања на свим нивоима, по којима ће ову делатност обављати установе образовања и васпитања, Национална служба за запошљавање и ЈПОА који стекне статус за обављање ове активности образовања одраслих.

3. ДА ЛИ СУ РАЗМАТРАНЕ АЛТЕРНАТИВЕ ПРЕДЛОЖЕНИМ РЕШЕЊИМА

У току израде Предлога закона разматрана су различита решења за поједина кључна решења, и то:

- код поступка подношења иницијативе за израду предлога и усвајање стандарда квалификације, полазно становиште предвиђало је другачије надлежности тела која учествују у овом поступку.

Према тексту Предлога закона, иницијативу за израду и усвајање стандарда квалификације обрађује Агенција, Секторско веће доноси одлуку о прихватању иницијативе и изради предлога стандарда квалификације, Агенција израђује предлог стандарда квалификације и доставља га Савету за НОКС ради утврђивања предлога, и коначно министарство надлежно за послове образовања на предлог Савета за НОКС усваја стандард квалификације. На овај начин, кроз учешће у Секторским већима и Савету за НОКС обезбеђено је учешће свих заинтересованих страна у изради стандарда квалификације, са једне стране, али и одговорност за усвајање пренета на Министарство као орган државне управе у чијој је надлежности старање о примени прописа у области образовања.

Оваквом решењу, претходио је поступак у којем су поред Агенције, Секторских већа и Савета учествовали и Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању (у даљем тексту НАТ), Национални савет за високо образовање и Савет за стручно образовање и обрзовање одраслих. Према том решењу, иницијативу за израду и усвајање стандарда квалификације за нивое од 1 до 5 обрађивала би Агенција, а за нивое 6 до 8 НАТ. Одлуку о прихватању иницијативе и изради предлога стандарда

квалификације доноси Секторско веће а Агенција израђује предлог стандарда квалификације. Затим, предлог стандарда квалификације за нивое од 1 до 5 утврђује Савет за стручно образовање и образовање одраслих, а за нивое од 6 до 8 Савет за НОКС. У последњем кораку, стандарде квалификација за нивое од 1 до 5 усваја Савет за НОКС а за нивое од 6 до 8 Национални савет за високо образовање.

С обзиром да је током рада на изради Предлога закона овакво решење моделирано, радна група је закључила да је процедура превише сложена и да се из поступка, без утицаја на квалитет могу изоставити НАТ, Савет за стручно образовање и образовање одраслих и Национални савет за високо образовање.

Наиме, разматрање иницијативе је поступак који подразумева упоређење иницираног стандарда квалификације са усвојеним стандардима из Регистра, што је посао који Агенција може да обавља и за нивое од 6 до 8.

Савет за стручно образовање и образовање одраслих и Национални савет за високо образовање изостављени су из поступка усвајања предлога стандарда квалификације јер је би учешће ових тела практично било дуплирање посла, односно о истим стварима би одлучивали представници истих интересних група али у различитим телима, а и процена је да би се на тај начин савети оптеретили додатним послом што би негативно утицало на ефикасност њиховог рада. Чланови Савета за стручно образовање и образовање одраслих су представници привредне коморе, занатлија, удружења послодаваца, стручњака из области стручног образовања и образовања одраслих, привреде, запошљавања, рада, социјалне и омладинске политике, наставника из заједница стручних школа и репрезентативних синдиката, а представници истих група заступљени су и у Савету за НОКС и у Секторским већима. Када је Национални савет за високо образовање у питању, ту такође имамо ситуацију да су у чланству савета заступљени наставници високошколских установа које предлажу Конференција универзитета и Конференција академија струковних студија и високих школа.

Да доношење коначне одлуке о усвајању стандарда квалификације повери министарству надлежном за послове образовања, уместо Савету за НОКС и Националном савету за високо образовање, радна група се одлучила сматрајући да Министарство треба да преузме највећу одговорност за усвајање стандарда квалификације с обзиром да је дужно да се стара о примени овог закона.

4. ЗАШТО ЈЕ ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА НАЈБОЉЕ ЗА РЕШАВАЊЕ ПРОБЛЕМА

Проблеми које овај закон треба да реши делимично су настали због непостојања правног оквира за њихово решавање али и делимично због тога што постојећи правни оквир није у довољној мери обезбедио услове за успостављање система образовања који је усаглашен са потребама привреде.

5. НА КОГА ЋЕ И КАКО ЋЕ И КАКО НАЈВЕРОВАТНИЈЕ УТИЦАТИ РЕШЕЊА У ЗАКОНУ

Успостављање Националног оквира квалификација Републике Србија (НОКС-а) користиће свим заинтересовани учесницима из сфере рада и

образовања јер успостављен оквир доприноси обезбеђивању квалитета, како резултата процеса рада, тако и стручног образовања и обучавања. Успостављен НОКС омогућиће јединствено статистичко праћење образовања, усклађивање евиденција у области образовања и запошљавања, као и упоредивост са другим системима у Европи. Корисници НОКС-а су државне институције, јавне службе, фондови, предузећа, реализатори програма образовања и државни субјекти који утичу на систем образовања и запошљавања имају директну корист од успостављеног НОКС-а у делу планирања развоја људских ресурса, образовања и запошљавања. Увођење технолошких новина у радни процес подразумева да кадрови располажу новим знањима која се морају унети у планове развоја кадрова и образовања. Зато се планирање развоја кадрова не може вршити само квантитативно, већ и квалитативно, а то обухвата образовну структуру, способности, вештине и искуство.

Стручњаци за каријерно вођење и саветовање, саветници за запошљавање, као и лица која се опредељују за запошљавање или даље учење имају директну корист од успостављања НОКС-а, с обзиром на то да се информације о занимањима које се пружају или добијају морају заснивати на реалним информацијама и прогнозама будућег развоја занимања, а у складу са тим и прогнозама о будућем запошљавању или учењу. Стога су стандарди квалификација, који су развијени у складу са савременим и будућим захтевима тржишта рада, једини и прави извор за каријерно вођење и саветовање.

Посредовање при запошљавању и/или запошљавање претпоставља успостављене везе између захтева рада и професионалних могућности лица која ће вршити одређени посао, односно задовољити захтеве рада. Стога су сви (службе и агенције за запошљавање, привредна друштва и лица која се запошљавају) заинтересовани за прикупљање поузданих информација о захтевима рада (знања, вештине, способности итд.) са једне, и о карактеристикама лица која желе да се запосле, са друге стране.

Учесници у изради и евалуацији програма стручног образовања и обучавања су заинтересовани за утврђивање свих аспеката и компонената и конкретних програмских садржаја стручног образовања. Квалификације одобрене кроз НОКС спецификују циљеве и исходе учења (засноване на дужностима и задацима), али конкретан садржај програма који је неопходан за достизање исхода се не спецификује унутар саме квалификације, односно стандарда квалификације, већ је то предмет рада стручњака за развој и процену програма образовања и обучавања. На основу конципираних и програмираних садржаја стручног образовања и обучавања, врши се реализација програма чији су носиоци акредитовани реализатори програма (школе и приватне организације), а директни учесници - наставници/инструктори и лица која уче.

Лица која уче имају директну корист у процесу сертификације (кроз полагање испита након завршеног програма стручног образовања или обучавања, или кроз процес признавања претходног учења - на основу радног и животног искуства). У складу са тим, у процесу испитивања за стицање квалификације директни учесници су испитна тела и испитивачи, а корисници су кандидати.

На основу изнетог, може се рећи да су користи од НОКС-а:

- обезбеђивање квалификација које препознаје реалан сектор рада;
- додељивање поузданих и праведних сертификата појединцима када достигну одређени ниво стручне компетентности;
- обезбеђивање квалитета у процесу стицања диплома или сертификата;

- планирање и спровођење програма образовања или обучавања које доводи ученике или полазнике до прописаних исхода;
- вођење евиденције лица која су стекла различите нивое стручне компетентности;
- повећање броја лица која стичу квалификације кроз неформално образовање и процес признавања претходног учења;
- препознавање акредитованих и поузданих пружалаца обука одраслих;
- планирање развоја људских ресурса на макро и микро плану;
- каријерно вођење и саветовање.

6. КАКВЕ ЋЕ ТРОШКОВЕ ПРИМЕНА ЗАКОНА ИЗАЗВАТИ ГРАЂАНИМА И ПРИВРЕДИ, А НАРОЧИТО МАЛИМ И СРЕДЊИМ ПРЕДУЗЕЋИМА

Развој система Националног оквира квалификације Србије подразумева и успостављање институционалног оквира, односно оснивање институција и тела као што су Савет за НОКС, Агенција за квалификације и секторска већа.

Узимајући у обзир да је успостављање система НОКС један од приоритета како националних тако и европских стратешких докумената, институције и тела која се односе на НОКС биће успостављена кроз *Финансијски споразум између Владе Републике Србије и Европске комисије са посебним условима који се примењују на финансирање Секторског реформског уговора у области реформе система образовања у оквиру Акционог ИПА Програма за 2016. годину*. Наведеним споразумом планирана је уплата средстава у буџет Републике Србије од стране ЕК у складу са механизмима секторске буџетске подршке.

Табела 1 – Пројекција трошкова за успостављање институционалног оквира НОКС

Институција/тело	Потребна додатна средства	
	2019	2020
Агенција за квалификације	131.331.000,00	113.118.500,00
Секторска већа	71.062.500,00	128.000.000,00
УКУПНО	202.393.500	241.118.500

Предлогом Закона предвиђено је оснивање **Савета за НОКС** као саветодавног тела које даје препоруке о процесу планирања и развоја људског потенцијала у складу са релевантним јавним политикама у области целоживотног учења, запошљавања, каријерног вођења и саветовања. Предвиђено је да Савет има 25 чланова који ће радити без накнаде.

Чланом 14. Предлога закона ради обављања послова обезбеђивања квалитета и координације између Савета и других надлежних институција у свим аспектима развоја и имплементације НОКС-а, планирано је да Влада образује **Агенцију за квалификације**.

Планирано је да се Агенција оснује до краја 2018. године тако да у овој години неће бити трошкова за рад Агенције. У првом кварталу 2019. године планирано је формирање органа Агенције и запошљавање нових запослених и преузимање запослених из Министарства и Завода за унапређивање образовања и васпитања за шта ће у 2019. години бити планирано око 131.331.000,00 динара, а у 2020. години око 113.118.500,00 динара.

Табела 2 – Пројекција трошкова за успостављање Агенције за квалификације

Врста трошка	Укупно 2019	Укупно 2020
Чланови Управног одбора	1.200.000,00	1.200.000,00
Запослени у Агенцији	49.000.000,00	53.000.000,00
Ангажовање рецензента	9.131.500,00	10.500.000,00
Простор и опрема	60.000.000,00	37.000.000,00
Текући трошкови	11.999.500,00	11.418.500,00
УКУПНО	131.331.000,00	113.118.500,00

Чланом 17. Предлога закона као орган управљања Агенције предвиђен је Управни одбор Агенције који ће имати пет чланова и који ће за свој рад имати накнаду. Пројектовани трошкови за њихов рад је око 1.200.000,00 динара на годишњем нивоу.

У складу са чланом 15. Предлога закона којим су дефинисане надлежности Агенције, а након спроведене институционалне и функционалне анализе, биће дефинисано унутрашње уређење и систематизација радних места у Агенцији. Узимајући у обзир да ће оснивањем Агенције део послова МПНТР и ЗУОВ бити пренето у њену надлежност, планирано је и да запослени из тих институција буду преузети од стране Агенције. Када је о ЗУОВ реч, то су послови који се односе на развој стандарда квалификација, а када је реч о МПНТР ради се о пословима признавања страних школских и високошколских исправа (ENIC/NARIC центар) и акредитација јавно признатих организатора образовања одраслих (ЈПОА).

Табела 3 – Пројекција броја запослених у Агенцији за квалификације и броја запослених у МПНТР и ЗУОВ који раде послове које преузима Агенција

Предлог организационе структуре	Пројектовани број запослених у Агенцији	Број запослених за преузимање у Агенцију	Разлика
Директор	1	/	1
Заменик директора	1	/	1
Пословно-технички секретар	1	/	1
Регистар НОКС	3	/	3
Признавање страних школских и високошколских исправа	10	7	3
Акредитација ЈПОА	5	1	4
Развој квалификација и подршка секторским већима	15	5	10
Међународна сарадња	2	/	2
Финансијска служба	5	/	5
Правна служба	5	/	5
Општи послови	3	/	3
УКУПНО	51	13	38

Пројектовани трошкови за ангажовање пројектованог броја запослених запослених у Агенцији за квалификације на месечном нивоу износе 4.425.000,00 динара бруто.

Табела 4 – Пројекција трошкова за зараде запослених у Агенцији за квалификације – месечно

Организациона јединица	Месечно	
	Нето	Бруто II
Кабинет директора	225.000,00	373.000,00
Регистар НОКС	190.000,00	313.000,00
Признавање страних школских и високошколских исправа	514.000,00	846.000,00
Акредитација ЈПОА	263.000,00	432.000,00
Развој квалификација и подршка секторским већима	777.000,00	1.278.000,00
Међународна сарадња	98.000,00	160.000,00
Финансијска служба	252.000,00	414.000,00
Правна служба	252.000,00	414.000,00
Општи послови	119.000,00	195.000,00
УКУПНО	2.690.000,00	4.425.000,00

Пројектовани трошкови за ангажовање пројектованог броја запослених у Агенцији за квалификације на годишњем нивоу износе 53.000.000,00 динара бруто. Будући да ће Агенција за квалификације бити основана у току календарске 2018. године, средства пројектована за трошкове зараде за запослене је умањена за 2018. годину, док је за 2019. годину пројектовано свих 53.000.000,00 динара.

Табела 5 – Пројекција трошкова за зараде запослених у Агенцији за квалификације - годишње

Организациона јединица	Годишње	
	Нето	Бруто II
Кабинет директора	2.700.000,00	4.500.000,00
Регистар НОКС	2.300.000,00	3.800.000,00
Признавање страних школских и високошколских исправа	6.200.000,00	10.200.000,00
Акредитација ЈПОА	3.200.000,00	5.200.000,00
Развој квалификација и подршка секторским већима	9.300.000,00	15.300.000,00
Међународна сарадња	1.200.000,00	1.900.000,00
Финансијска служба	3.000.000,00	4.900.000,00
Правна служба	3.000.000,00	4.900.000,00
Општи послови	1.400.000,00	2.300.000,00
УКУПНО	32.300.000,00	53.000.000,00

Поред стално запослених Агенција за квалификације ће у вези са признавањем страних високошколских исправа ангажовати и рецензенте. Узимајући у обзир да је просечан број рецензија на годишњем нивоу 1.000, да један студијски програм анализира 3 рецензента, као и да је просечна цена по извршеној рецензији по рецензенту 3.500,00 динара бруто, пројектовани трошкови за ове намене су 10,500.000,00 динара. Просечна цена од 1000 рецензија годишње дата је на основу просечног броја примљених захтева за признавање страних

високошколских исправа ради запошљавања од октобра 2015. године од када овај поступак спроводи ЕНИЦ/НАРИЦ центар.

Табела 6 – Пројекција трошкова за рецензије студијских програма - годишње

Просечан број студијских програма	Број рецензената по студијском програму	Просечан број рецензија у току године	Цена по рецензији студијског програма по рецензенту	Процењени трошкови за рецензије на годишњем нивоу
1.000	3	3.000	3.500,00 дин.	10.500.000,00 дин.

У складу са Законом о јавним агенцијама пословни простор, опрему и друга средства за почетак рада Агенције обезбеђује оснивач, из имовине којом располаже или из буџета Републике Србије, према акту о оснивању Агенције. Пословни простор и опрема које обезбеди оснивач својина су Републике Србије, а Агенција стиче на њима право коришћења. Очекује се да ће Републичка дирекција за имовину извршити доделу јавног простора што значи да Агенција неће куповати некретнине односно плаћати закуп већ ће само покривати трошкове одржавања. Према прелиминарним пројекцијама планирано је да у 2019. години за обезбеђивање и опрему простора буде опредељено око 60.000.000,00 динара, а у 2020. години око 37.000.000,00 динара.

Поред наведених трошкова, планирани су и остали расходи као што су трошкови службених путовања у земљи и иностранству, трошкови текућих поправки и одржавања опреме, трошкови одржавања софтвера, трошкови телекомуникација, струје, одржавања и остали оперативни трошкови. Према прелиминарним пројекцијама планирано је да у 2019. за те намене буде опредељено 11.999.500,00 динара, а у 2020. години 11.418.500,00 динара.

Чланом 21. Предлога закона предвиђено је оснивање **секторских већа** као тела заснованих на принципу социјалног партнерства које на предлог Савета оснива Влада. У састав секторских већа биће укључени представници релевантних институција и тела за које се веће оснива. За реализацију активности на конкретним квалификацијама секторско веће може да предложи да се образују и стручни тимови. Чланови секторског већа и стручних тимова имају право на накнаду за рад у висини коју утврди Влада. Узимајући у обзир да број секторских већа није дефинисан као и да број чланова секторских већа зависи од специфичности самог сектора за које се веће оснива, у овом моменту није могуће дати прецизну финансијску пројекцију о потребним средствима. Међутим, полазећи од искуства и праксе земаља у окружењу где се број секторских већа креће у распону од 15-25 (Хрватска -25, Црна Гора – 15), реално је очекивати да ће и Република Србија имати најмање 15 секторских већа у оквиру којих ће бити формиране комисије, подкомисије и друга стручна тела.

Табела 7 – Пројекција трошкова за накнаду за рад за чланове секторских већа - годишње

Број СВ	Број чланова по СВ	Годишња накнада по члану СВ - бруто	Годишња накнада за СВ - бруто
15	10	240.000,00 дин.	36.000.000,00

Табела 8 – Пројекција трошкова за накнаду за рад за чланове секторских комисија, подкомисија, стручних тела - годишње

Број СВ	Пројектовани број чланова комисија, подкомисија, стручних тела	Годишња накнада за СВ - бруто
15	300	23.750.000,00

Такође, полазна основа за успешно функционисање секторских већа су развијени профили сектора. Узимајући у обзир искуства УЕИ пројекта где је као тржишна цена израде једног профила сектора/подсектора око 15.000 ЕУР, реално је очекивати да у 2019. години за те потребе буде опредељено око 30.000.000,00 динара.

Табела 10 – Пројекција трошкова за израду профила сектора

Број профила сектора/подсектора	Процењена цена израде профила сектора	Укупни трошкови
15	2.000.000,00 динара	30.000.000,00 динара

Будући да ће у састав секторског већа улазити представници институција из различитих области и са различитим надлежностима биће неопходно обучавање чланова секторских већа, комисија и њихових подкомисија, посебно за развој стандарда квалификација који ће бити у њиховој надлежности. За спровођење обука као и за израду бројних методологија, протокола и процедура о сарадњи институција/тела НОКС са другим релевантним партнерима опредељено је око 5.000.000,00 динара.

Узимајући у обзир све наведено, као и чињеницу да је образовање секторских већа могуће тек након што Агенција постане у потпуности оперативна, њихово образовање планира се од другог квартала 2019. године, стога је финансијска процена трошкова за секторска већа у табели 1. смањена за четвртину у односу на табелу 7 и табелу 8. и за 209. годину износи 71.062.500,00, а за 2020. години око 128.000.000,00 динара.

Чланом 33. Предлога закона дефинисана је реализација процеса **повезивања НОКС-а са ЕОК-ом и ЕПВО-ом** и иста подразумева израду Извештаја за повезивање НОКС са ЕОК, његово превођење те подношење Саветодавном одбору ЕОК-а. Као и успостављање институционалног оквира НОКС, и процес повезивања биће реализован кроз *Финансијски споразума између Владе Републике Србије и Европске комисије са посебним условима који се примењују на финансирање Секторског реформског уговора у области реформе система образовања у оквиру Акционог ИПА Програма за 2016. годину*. Наведеним споразумом планирана је уплата средстава у буџет Републике Србије од стране ЕК у складу са механизмима секторске буџетске подршке.

У складу са правилима ЕК процес повезивања реализује се у складу са десет критеријума, при чему према критеријуму број седам потребно је да у процесу повезивања учествују и међународни стручњаци који коментаришу сачињен Извештај, дају упутства за његову дораду и на крају препоруку за његово слање Саветодавном одбору ЕОК-а. Након тога у више непосредних сусрета у Бриселу делегација Републике Србије презентује Извештај о повезивању НОКС са ЕОК члановима Саветодавног Одбора ЕОК-а. Сходно наведеном, према прелиминарним пројекцијама планирано је да у 2019. години за процес повезивања буде опредељено око 9.275.000,00 динара.

Табела 9 – Пројекција трошкова повезивања НОКС са ЕОК

Врста трошка	Финансијска средства
Израда Извештаја о повезивању (национални и ЕУ експерти)	4.000.000,00
Превод Извештаја о повезивању	275.000,00
Представљање Извештаја о повезивању Саветодавном одбору ЕОК –а и другим социјалним партнерима	5.000.000,00
УКУПНО	9.275.000,00

7. ДА ЛИ СУ ПОЗИТИВНЕ ПОСЛЕДИЦЕ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА ТАКВЕ ДА ОПРАВДАВАЈУ ТРОШКОВЕ КОЈЕ ЋЕ ОН СТВОРИТИ?

Снажне технолошке и економске промене условиле су промене у свим сегментима друштва, а нарочито у свету рада и на тржишту радне снаге. Ново радно окружење пред образовање је поставило нове захтеве. Од образовања се очекује да за релативно кратко време појединац постане запошљив, да по завршетку образовања научено стави у функцију и тако унапреди свој положај на тржишту рада.

Упркос препознатим потребама тржишта и предузетим активностима, у пракси се и даље суочавамо са проблемима као што су неусклађеност понуде и потражње на тржишту радне снаге, велики број неформално запослених у укупној запослености, висока структурна незапосленост, растућа незапосленост, нарочито младих и др.

Када је о квалификацијама реч, тржиште рада карактерише неуређен систем квалификација, отежана покретљивости радне снаге као и отежана комуникација са светом рада. Поред назива квалификације и дужине школовања послодавци који запошљавају радну снагу не располажу никаквим подацима о томе шта појединци по изласку из света образовања знају да раде, тј. које су њихове компетенције, за које су послове они оспособљени да раде.

У циљу превазилажења описаних проблема и прављења споне између света образовања и тржишта рада, као један од стратешких приоритета Владе РС утврђен је развој Националног оквира квалификација у Србији (НОКС) заснованог на социјалном партнерству и широком друштвеном консензусу.

Успостављањем НОКС биће дефинисано шта сваки појединац може и зна да ради сходно стеченим квалификацијама. Од тога бенефите ће остваривати и послодавци и појединци, а самим тим и друштво у целини. Сваки послодавац ће имати увид у то ко шта на тржишту радне снаге зна да ради, што је од посебног значаја за стране инвеституре који нису у потпуности упознати са образовним системом земље где послују. Посматрано из угла појединца, успостављање НОКС у значајној мери унапредиће каријерни развој појединца, тако што ће сви будући ђаци/студенти имати увид у то шта ће на крају образовања знати и умети да раде, на којим пословима ће се моћи запошљавати и/или наставити школовање.

Оно што је важно истаћи јесте, да ће у систему НОКС поред квалификација стечених формалним образовањем у обзир бити узете и квалификације стечене неформалним образовањем и информалним учењем. То је у складу са праксом да је компетентност тј. исход учења на тржишту рада важнија од тога како је иста стечена.

Поред наведених бенефита, успостављање система НОКС резултираће и остваривањем одређених финансијских ефеката. У складу са Законом о

јавнима агенцијама Агенција за квалификације би се делимично финансирала из цене коју плаћају корисници услуга. Агенција би пружала следеће услуге: признавања страних школских и високошколских исправа (ENIC/NARIC центар) и акредитација јавно признатих организатора образовања одраслих (ЈПОА)

Код признавања страних школских исправа од основног до високог образовања претпоставља се да ће на годишњем нивоу просеку Агенција примати око 3.100 захтева, од чега око 2,000 захтева за основно и средње образовање и 1.100 захтева за признавање страних школских исправа за високо образовање у циљу запошљавања. Узимајући у обзир висину републичке административне таксе (2.670 дин. за основно, 5,310 дин. средње и 3,500 дин. високо образовање) као и пројектовани број захтева, реално је очекивати годишњи приход у висини од 11.830.000,00 дин.

Акредитација неформалног образовања је започета у 2016. години. Претпоставља се да ће Агенција на годишњем нивоу у просеку примати око 250 захтева. Узимајући у обзир висину републичке административне таксе (26,120 дин.) као и пројектовани број захтева, реално је очекивати годишњи приход у висини од 6.530.000,00 динара.

Напомињемо да је у Предлогу закона предвиђено да Агенција утврђује износе накнаде за поступке признавања страних високошколских исправа и поступак добијања статуса ЈПОА. Овакво решење омогућило би једноставније одређивање накнада за ове јавне услуге, будући да су оне сада прописане Законом о републичким административним таксама. Преузимањем послова ЕНИЦ/НАРИЦ центра и послова акредитације ЈПОА, Агенција би у доброј мери могла да обезбеди средства за своје финансирање, с обзиром да израда квалификације није јавна услуга са коју се плаћа било каква накнада. У зависности од мишљења Министарства финансија, у Предлог закона биће додата одговарајуће одредбе о прелазном режиму примене таксе и преласку на накнаде за услуге Агенције.

Очекивани позитивни ефекти Предлога закона оправдавају укупне трошкове које ће примена нових предложених решења створити у пракси.

8. ДА ЛИ АКТ СТИМУЛИШЕ ПОЈАВУ НОВИХ ПРИВРЕДНИХ СУБЈЕКТА НА ТРЖИШТУ И ТРЖИШНУ КОНКУРЕНЦИЈУ

Циљ овог закона није стварање услова за отварање великог броја нових привредних субјеката на тржишту, већ пре свега стварање предуслова за системско уређивање националног оквира квалификација.

Као што је наведено у питању о томе какав ће утицај имати решења у закону, корист од НОКС-а ће имати како грађани као потенцијали запослени тако и послодавци. Успостављање НОКС-а је пут до позданих и квалитетних квалификација израђених према потребама тржишта рада и препознатих од стране свих послодаваца.

Приведни субјекти на које у смислу њихове делатности највише утиче овај закон су јавно признати организатори активности образовања одраслих (ЈПОА). С обзиром на циљеве закона пре повећања броја субјектата који се баве реализацијом програма за стицање квалификација треба очекивати рад на повећању и контроли квалитета рада ЈПОА.

Део закона којим су послови давања одобрења за стицање статуса јавно признатог организатора образовања одраслих поверени Агеџнији, а које је раније обављало Министарство управо има за циљ ефикасније и стручније обављање посла акредитације ових субјеката и контроле квалитета њиховог рада.

9. ДА ЛИ СУ СВЕ ЗАИНТЕРЕСОВАНЕ СТРАНЕ ИМАЛЕ ПРИЛИКУ ДА СЕ ИЗЈАСНЕ О ЗАКОНУ

Активности на припреми основе за израду Националног оквира квалификациј у Републици Србији започете су Јавним позивом за избор чланова Стручног тима за израду НОК-а у Србији од 11.09.2014. године. Министарство просвете, науке и технолошког развоја формирало је Стручни тим у јануару месецу 2015. године. Стручни тим за израду јединственог Националног оквира квалификација радио је на бази претходно развијених предлога за нивое стручног образовања и обучавања (нивои 1 до 5) и високог образовања (нивои 6 до 8). Одржано је 55 целодневних састанака.

Одлуком министра просвете, науке и технолошког развоја од 14.08.2017. године, формирана је Међуминистарска радна група за успостављање и имплементацију НОКС (ММРГ). У раду Међуминистарске радне групе, поред представника Министарства, учествовали су представници Министарства просвете, науке и технолошког развоја, Министарства за рад, запошљавање, социјална и борачка питања, Министарства привреде, Министарства омладине и спорта, Привредне коморе Србије, Удружења послодаваца Србије, Националне службе за запошљавање, Националног савета за високо образовање, Националног просветног савета, Савета за стручно образовање и образовање одраслих, Комисије за акредитацију и проверу квалитета, Конференције универзитета, Конференције академија струковних студија, Завода за унапређивање образовања и васпитања, Завода за вредновање квалитета образовања и васпитања, Републичког завода за статистику, Уједињеног гранског синдиката Независност и Савеза самосталних синдиката Србије. ММРГ укупно броји 46 чланова, од којих су 22 са мандатом одлучивања, а 24 члана је ангажовано на оперативном нивоу. ММРГ припрема предлог Акционог плана за успостављање и имплементацију НОКС који ће обухватити и активности које се односе на НОКС у 2018. години, а које ће предузимати институције из којих су именовани чланови ММРГ. Одржано је 5 састанака ММРГ. У сарадњи са члановима ММРГ припремљен је Предлог закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије и спроведена јавна расправа.

Проширена је постојећа Радна група за припрему усаглашене класификације занимања, како би се сагледале надлежности МПНТР и Министарства за рад, запошљавање, социјална и борачка питања у циљу успостављања најбољих законских решења. Резултат рада ове радне групе требало би да буде прописивање стандарда занимања у прописима из области запошљавања, на основу којих ће се између осталог, радити стандарди квалификација.

Консултације у виду састанака, округлих столова и радионица одржане су са Европском фондацијом за обуке (ETF), и то:

- 21.04.2015.године, састанак и радионица о обезбеђењу квалитета у Националним оквирима квалификација;
- 20. и 21.10.2015. године, дводневна радионица у Београду – размена искустава стечених на скупу у Црној Гори од 30.09-01.10.2015. године, о

- импликацијама за референцирање (повезивање) Националног оквира квалификација Србије са Европским оквиром квалификација;
- 21.03.2016. године, радионица о референцирању са ЕОК, приказивање инвентара и анализе квалификација и дискусија о њима, као и мапа пута ка референцирању са ЕОК чији је циљ да одреди најважније кључне датуме и акције за процес референцирања са ЕОК;
 - 22.03.2016. године, одржана конференција “Развој, иновације и улагања у квалификације – пут до квалитетног људског капитала”, коју је организовало Министарство просвете, науке и технолошког развоја у сарадњи са Саветом за стручно образовање и образовање одраслих, Привредном комором Србије и Европском фондацијом за обуке (ETF);
 - 28.09. и 29.09. 2016. године, радионица на тему референцирања са ЕОК. Први дан, подразумевао је презентације и мапу пута за израду извештаја о референцирању. 29.09., одржан је састанак са међународним експертом у име подршке процесу референцирања и самореференцирања са Европским простором високог образовања (ЕНЕА);
 - 30.09.2016. године, радионица на тему валидације неформалног и информалног образовања;
 - 25., 26. и 27.10.2016. године, наставак радионице на тему референцирања са ЕОК. Први дан, 25.10., подразумевао је презентације и мапу пута за израду извештаја о референцирању. Наредног дана, 26.10., одржан је састанак са међународним експертима и рад на процесу референцирања и самореференцирања са Европским простором високог образовања (ЕНЕА). 27.10., настављен рад на валидацији неформалног и информалног учења, процесу признавања претходног учења и инвентару (попису) валидације неформалног и информалног образовања;
 - 27.06.2017. године, одржана је конференција под називом Национални оквир квалификација у Србији – од развоја до имплементације; организацијом до бољих квалитета. Организатор Конференције је ETF у сарадњи са Министарством просвете, науке и технолошког развоја. Поред представника делегације ЕУ за примену НОК-а и МПНТР, Конференцији је присуствовало више од тридесетак учесника из различитих партнерских институција, и то: представници Министарства за рад, стручњаци за НОК, чланови савета за стручно образовање и образовање одраслих, представници Завода за унапређивање и образовање, социјални партнери (представници послодаваца и синдиката), Националне службе за запошљавање, представници привредних комора, представници ЕУ делегације и других међународних организација;
 - 16. и 17.11.2017. године, састанак делегације МПНТР, државног секретара и помоћника министра за дуално образовање са представницима ETF у Торину;
 - 21.11.2017. године, састанак са представницима Европске комисије и ЕУ делегације;
 - 30.01.2018. године, састанак са представником ETF (Country Desk Serbia and Turkey Operations Department) и делегацијом ЕУ у Србији;
 - 26.06.2015. године, одржана је конференција „Национални оквир квалификација у Србији - успостављање комуникације између образовања и тржишта рада”;
 - 14.10.2015. године, одржано је Јавно слушање у Народној скупштини Републике Србије на тему: „Национални оквир квалификација-повезивање образовања и тржишта рада у Србији”;

- 14.04.2016. године, Округли сто на тему Национални оквир квалификација и Национални систем класификације занимања у Републици Србији. Циљ округлог стола је представљање Националног оквира квалификација у Републици Србији и Националног система класификације занимања као и разговор о ефектима њиховог успостављања на област рада и запошљавања. Округли сто заједнички су организовали Министарство просвете, науке и технолошког развоја и Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања;
- 27.05.2016. године, скуп који је организовао Републички секретаријат за јавне политике у Народној Банци Србије. Тема скупа је представљање Студије о високом образовању и запошљавању, односно потребама тржишта рада у Србији;
- 05.07.2016. године, отворена седница Председничког савета Студентске конференције Академија струковних студија Србије о НОКС-у. Разматрање документа Нивои и описи квалификација у Националном оквиру квалификација у Србији и разврставање квалификација према нивоима Националног оквира квалификација у Србији, који је усвојен од стране Савета за стручно образовање и образовање одраслих и Националног савета за високо образовање.

Крајем 2017. године и у јануару месецу 2018. године, састанци са представницима Министарства за државну управу и локалну самоуправу, Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Кабинета председнице Владе, везани за Предлог закона о НОКС-у и за уређивање стандарда занимања прописима из области запошљавања.

У марту месецу 2017. године, Савет за стручно образовање и образовање одраслих, Национални савет за високо образовање, Завод за унапређивање образовања и васпитања и Привредна комора Србије усвојили су примену међународне класификације образовања ISCED 2013f у НОКС-у. Савети из области образовања су такође усвојили нивое и дескрипторе (описе) нивоа квалификација.

/

2017. године, успостављена је јединствена база квалификација које се могу стећи у Републици Србији, као и сајт НОКС (<http://noks.mprn.gov.rs>).

Одбор за јавне службе Владе Републике Србије, на основу члана 41. став 3. Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06 – пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11 и 30/13), на седници одржаној 2. новембра 2017. године, на предлог Министарства просвете, науке и технолошког развоја донео је Закључак 05 број 011-10178/2017 којим је одређено спровођење јавне расправе о Нацрту закона у периоду од 3. до 24. новембра 2017. године.

Нацрт закона објављен је на званичној интернет страници Министарства просвете, науке и технолошког развоја и на Порталу е-управа, а заинтересована лица могла су у току периода трајања јавне расправе да своје примедбе, сугестије и предлоге доставе преко посебног формулара на е-мејл адресу nok@mprn.gov.rs са назнаком „Нацрт закона о националном оквиру квалификација Републике Србије “.

Нацрт закона представљен је на трибинама које су одржане у Ректорату Универзитета у Београду, 13. новембра, од 11 до 13 часова и у Привредној комори Србије, 15. новембра од до часова.

На е-мејл адресу nok@mpn.gov.rs послато је укупно 14 формулара са, примедбама, сугестијама и предлозима на Нацрт закона.

Министарство је размотрило све начелне и појединачне примедбе, сугестије и предлоге изнете током јавне расправе и достављене путем формулара.

Прихваћене су сугестије:

- да се приликом означавања нивоа НОКС-а на неки начин види да ли је образовање стечено на струковним или академским студијама,
- да дескриптори НОКС-а буду уређени законом а не у виду подзаконског акта који доноси министар, тако да су дескриптори дати у Прилогу 1 Предлога закона
- које се односе на прецизирање одређених одредби.

Нису уважене примедбе да се магистарстарске студије ставе у посебан ниво НОКС-а, као ни примедба да квалификације не треба да се стичу кроз поступак признавања претходног учења.

10. КОЈЕ ЋЕ СЕ МЕРЕ ТОКОМ ПРИМЕНЕ ЗАКОНА ПРЕДУЗЕТИ ДА БИ СЕ ОСТВАРИЛО ОНО ШТО СЕ ДОНОШЕЊЕМ ЗАКОНА НАМЕРАВА

Подзаконски акти у надлежности Владе

	Подзаконски акт	Правни основ	Рок за доношење
1.	Одлука образовању Савета за НОКС и именовању чланова првог сазива	Члан 12. став 1. Члан 46. став 1.	3 месеца од ступања на снагу Закона
2.	Одлука о оснивању Агенције	Члан 14. став 1.	9 месеци од ступања на снагу Закона
3.	Одлука о оснивању секторског већа и именовању чланова	Члан 21. став 1.	Годину дана од ступања на снагу Закона
4.	Одлука о висини накнаде за чланове секторског већа	Члан 21. став 8.	Годину дана од ступања на снагу Закона

Подзаконски акти у надлежности Министарства просвете, науке и технолошког развоја

	Подзаконски акт	Правни основ	Рок за доношење
1.	Правилник о систему за разврставање квалификација у националном оквиру квалификација	Члан 8. став 2	Годину дана од ступања на снагу Закона
2.	Правилник о стандардима каријерног вођења и саветовања	Члан 10 став 2.	Годину дана од ступања на снагу Закона
3.	Правилник о смерницама за развој стандарда квалификације	Члан 23 став 1. тачка 2)	Годину дана од ступања на снагу Закона

4.	Правилник о стандардима самовредновања и спољашње провере квалитета ЈПОА	Члан 23 став 1. тач. 5)	Годину дана од ступања на снагу Закона
5.	Правилник о Регистру НОКС-а	Члан 30. став 7.	Годину дана од ступања на снагу Закона
6.	Правилник о ближим условима у погледу поступка професионалног признавања	Члан 38. став 9.	Годину дана од ступања на снагу Закона
7.	Правилник о ближим условима у погледу програма, кадра, простора, опреме и наставних средстава за стицање статуса ЈПОА	Чла 39. став 4.	Годину дана од ступања на снагу Закона
8.	Правилник о стандардима и начину спровођења поступка признавања претходног учења	Члан 40. став 3.	Годину дана од ступања на снагу Закона

ОБРАЗАЦ ИЗЈАВЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа: Влада

Обрађивач: Министарство просвете, науке и технолошког развоја

2. Назив прописа

Предлог закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије

Draft Law on National qualifications framework of Republic of Serbia

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односи на нормативну садржину прописа, Наслов VIII Политике сарадње, члан 102. Образовање и стручно оспособљавање

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума, општи рок

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума, потпуно

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума, нема

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

3.26 – Образовање и култура

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима, Уговор о функционисању ЕУ, Наслов XII Образовање, Стручно оспособљавање, омладина и спорт – потпуно усклађен у делу који се односи на систем образовања и васпитања

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

–

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

–

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и

уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

–

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Да

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

Не. Предлог закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије није преведен ни на један од службених језика Европске уније.

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

У току спровођења јавне расправе о Нацрту закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије обављене су консултације са ЕТФ-ом (European training foundation из Торина) која је институција Европске комисије, на којима је ова институција дала конкретне сугестије на Нацрт закона. Такође, након јавне расправе одржан је састанак са представницима ЕТФ и канцеларије Европске комисије у Београду након којег су прихваћене одређене сугестије, од којих је најзначајнија прописивање дескриптора нивоа квалификација у самом закону, а не подзаконским актом.